

PÄÄTÖS

Nro 98/2017/1

Dnro LSSAVI/4226/2015

Annettu julkipanon jälkeen

28.9.2017

ASIA	Ruokosuon turvetuotantoalueen ympäristölupa sekä toiminnan aloittamislupa, Ähtäri
HAKIJA	Rahkaneva Oy Ostolantie 4 H 13 63700 Ähtäri
HAKEMUS	<p>Rahkaneva Oy on 28.8.2015 aluehallintovirastoon saapuneella ja sittemmin täydentämällään hakemuksella pyytänyt ympäristölupaa Ruokosuon 19,6 ha:n suuruisen uuden ja 9,9 ha:n suuruisen tuotannossa olevan alueen turvetuotantoon Ähtärin kaupungissa.</p> <p>Lisäksi hakija on pyytänyt lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.</p>

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 d) mukaan luvanvaraista toimintaa on turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus. Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 2 momentin 7 c) kohdan nojalla aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomaisen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskevat luvat, lausunnot, sopimukset, alueen kaavoitustilanne ja YVA

Ruokosuon turvetuotanto on aloitettu ilmoitusmenettelyllä vuonna 2015 9,9 ha:n tuotantoalueella. Tuotantoalue sijaitsee kiinteistöillä Erkkilä 989-409-1-36 ja Kitinsaari 989-409-1-58, jotka hakija on vuokrannut turvetuotantoa varten vuoden 2039 loppuun saakka.

Hankealueella on voimassa Ympäristöministeriön 23.5.2005 vahvistama Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava. Hankealuetta koskee suunnitelmääräys I, jonka mukaan turvetuotantovyöhykkeen käytön suunnittelussa on otettava huomioon luonnonsuojelualueet, sekä valtioneuvoston hyväksymät suojelualueet ja -päätökset sekä Natura 2000 -verkosto ja turvetuotantoon tulee ottaa ensisijaisesti entisiin tuotantoalueisiin liittyviä soita, ojitettuja soita tai sellaisia ojittamattomia soita, joiden luonnon- tai kulttuuriarvot eivät ole valtakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviä.

Toiminta

Yleiskuvaus toiminnasta

Ruokosuo laajennusalueen kuntoonpano on tarkoitus aloittaa luvan myöntämisen jälkeen. Laajennusalue on metsäoitettu, joten alueen esikuivatusta ei tarvitse tehdä. Alueen kunnostaminen aloitetaan puuston poistolla, jonka jälkeen rakennetaan pintavalutuskenttä sekä suurennetaan laskeutusallas ja laskuojat suunnitelman mukaisiksi. Vesiensuojelurakenteiden valmistumisen jälkeen aloitetaan eristysojien kaivaminen ja suoja-pengerten rakentaminen alueen ympärille.

Laajennusalueen pinta jyrsitään kunnostusjyrsimellä, minkä jälkeen vanhat ojat tukitaan kunnostusruuvin avulla. Uudet sarkaojat vedetään alueelle ojakairalla noin 20 metrin välein, minkä jälkeen sarat muotoillaan kunnostusruuvilla ja ojat syvennetään niiden lopulliseen tuotannon vaatimaan syvyyteen. Laajennusalueen kunnostustyöt pyritään suorittamaan mahdollisimman kuivana aikana. Alueen kuivatusvedet johdetaan vesiensuojelurakenteiden kautta koko kuntoonpanovaiheen ajan.

Ruokosuo koko 29,5 ha:n tuotantoalueesta tuotantolohkoja on 28,3 ha ja auma-alueita 1,2 ha. Koko tuotantoalue mukaan lukien tukikohta, tiet, laskeutusallasalue, läjitysalueet ja pintavalutuskenttä on altaan yhteensä 33,4 ha. Tukikohta-alue sijaitsee tuotantoalueen itäreunalla.

Ruokosuoilla tuotetaan pala- ja jyrsinpolttoturvetta hakumenetelmällä tai imuvaunulla ja mekaanisella vaunulla. Pintakerroksesta tuotetaan mahdollisesti kuiviketurvetta imuvaunumenetelmällä. Tuotantomäärä on noin 500 m³/ha vuodessa, mikä tarkoittaa noin 15 000–20 000 m³ kuivike-, pala- ja jyrsinurvetta vuodessa. Suurin mahdollinen vuosituotantomäärä on 25 000 m³. Tuotantopäiviä on vuodessa noin 20–50. Hakijan arvion mukaan tuotanto kestää noin 25 vuotta ja loppuu vuonna 2040. Tuotannon päättymisen jälkeen alue siistitään ja tarpeettomat rakenteet ja rakennukset poistetaan alueelta. Alue siirretään jälkikäyttövaiheeseen, mikä tarkoittaa todennäköisesti alueen muuntamista pelloksi. Kuivatusvedet johdetaan vesiensuojelurakenteiden kautta, kunnes alueen tila on vakiintunut.

Rahkaneva Oy:llä ei ole sertifioitua ympäristöasioiden hallintajärjestelmää, vaan ympäristöasioiden hallinta toteutetaan omalla hallintajärjestelmällä. Jokaiselle toimijalle tuotantoalueella on laadittu erikseen hallintajärjestelmä, jota esimerkiksi urakoitsijat noudattavat ympäristöasioiden osalta.

Vesien käsittely ja päästöt vesistöön

Ruokosuo kuivatusvedet johdetaan kokoojajoihin sarkaoja-aldien ja liepidäntimien kautta. Kokoojajosta vedet johdetaan laskeutusallaseen ja edelleen laskuojaa pitkin pintavalutuskentälle. Laskeutusallas on varustettu pintapuomilla ja säätöpadolla.

Pintavalutuskenttä on pinta-alaltaan 1,8 ha, joka on noin 5,5 % kentän valuma-alueesta (33,0 ha). Pintavalutuskentästä on tähän mennessä raken-

nettu ja otettu käyttöön 1 ha. Kentän uuden osan kunnostus aloitetaan puuston poistolla talvella, jotta pintakasvillisuutta rikotaan mahdollisimman vähän. Kentän reunoille tehdään vähintään 2 metriä leveä ja 0,5 metriä korkea suoja-penger ja se ympäröidään eristysojilla. Kentän läpi laskenut vanha metsäoja on tukittu neljällä 5–6 metrin pituisella padolla. Nykyisen kentän reunassa oleva oja padotaan kentän laajennuksen rakentamisen yhteydessä. Kentän turpeen paksuus vaihtelee kentän yläosan 60 cm:stä keskiosan 80 cm:iin ja alaosan 130 cm:iin. Kentän kaltevuus on 1,4 %. Hakijan arvion mukaan pintavalutuskentän puhdistusteho tulee olemaan noin 55 % kiintoaineen osalta, 20 % kokonaistypen osalta ja 25 % kokonaisfosforin osalta. Kyseiset puhdistustehot saavutetaan noin 3 vuotta kentän käyttöönoton jälkeen. Pintavalutuskentältä vedet laskevat mittapadon kautta laskuojaa pitkin Jolkanpuroon.

Hakijan arvioimat Ruokosuon kuntoonpanon ja tuotannon aikaiset vuosipäästöt on esitetty seuraavassa taulukossa. Arvion mukaan kuntoonpanon aikaiset päästöt ovat 1,5-kertaiset verrattuna tuotantovaiheen päästöihin.

	Bruttopäästöt (kg/vuosi)				Nettopäästöt (kg/vuosi)		
	Kiintoaine	Typpi	Fosfori	COD _{Mn}	Kiintoaine	Typpi	Fosfori
kuntoonpano	1 874	421	14	8 835	1 363	292	9
tuotanto	1 249	280	9	5 890	909	194	6

Pöly, melu ja liikenne

Turvetuotannosta aiheutuu melu- ja pölyhaittoja pääasiassa tuotantoaikana. Tuotantopäiviä on vuodessa keskimäärin 20–50. Turvepölyä syntyy myös turpeen lastauksen aikana. Hakijan arvion mukaan Ruokosuon tuotannon aiheuttamat pöly- ja meluhaitat ovat vähäisiä. Koska tuotantoalueen sijainti asutukseen ja vesistöihin nähden on syrjäinen ja tuotantoalueen ympärillä on riittävästi suojaavaa puustoa, ei tuotannosta aiheudu hakijan arvion mukaan pöly- ja meluhaittoja.

Hakijan laskelman mukaan turvetuotannosta aiheutuva melu on 150 metrin etäisyydellä noin 35,8 dB, 300 metrin etäisyydellä 19,3 dB ja 600 metrin etäisyydellä alle kuulokynnyksen. Hakijan arvion mukaan tuotanto ei siten aiheuta meluhaittoja lähimmille asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöille.

Noin 505–550 metrin etäisyydellä tuotantoalueesta sijaitsee 7 asuin-kiinteistöä. Lähin lomakiinteistö sijaitsee yli 1 km tuotantoalueesta koilliseen. Hakijan arvion mukaan turvepölyn leviäminen asuin- ja lomakiinteistöille on vähäistä.

Turve kuljetetaan tuotantoalueen itäreunassa olevan tien kautta etelää kohti Kitinsaarentielle ja edelleen Kitinsaarentietä kantatielle 68. Hakijan arvion mukaan kuljetuksia tullaan mahdollisesti suorittamaan ympärivuotisesti. Kuljetusaikana rekkakuormia ajetaan vuorokaudessa 1–10 kappaletta ja ne tapahtuvat pääasiassa aikavälillä klo 6–22. Kuljetusreitillä varrella ei ole asutusta.

Varastointi ja jätteet

Tukikohta-alueella säilytetään polttoaineita enintään 3000 litraa. Säiliöt säilytetään kantavalla ja tiiviillä alustalla siten, että vuodot ovat havaittavissa. Jätteet lajitellaan nykyisten lajitteluohjeiden mukaisesti ja lajitellaan niille kuuluviin keräyspaikkoihin. Jäteöljyä syntyy noin 200 litraa, sekajätettä 100–200 litraa, aumamuovia noin 1000 kg, rautaromua 0–100 kg ja akkuja 0–1 kappaletta vuodessa.

Ruokosuon kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita syntyy koko tuotantoaikana noin 2 000 m³ ja ne käytetään tuotantoalueen pengerryksiin. Kantoja ja muuta puuainesta syntyy noin 500 m³ ja ne kerätään energiakäyttöön. Kiviä syntyy noin 200 m³ ja ne käytetään tukikohdan kentällä täytemaana. Kivennäismaita syntyy noin 4 000 m³ ja niitä käytetään teiden ja tukikohdan rakentamisessa täytemaana sekä penkereissä. Laskeutusaltaiden lietteitä syntyy koko tuotantoaikana noin 1 000 m³ ja ne kerätään läjitysalueelle altaan vierelle. Läjitysapaikka eristetään ympäröiviltä vesiltä ja läjityslietteiden valuminen vesistöön torjutaan. Toiminnan loputtua läjitysapaikka maisemoidaan ja siitä tehdään metsämaata. Tarvittaessa kiviä levitetään pelloille ja kalkitaan.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

Hakijan arvion mukaan Ruokosuolla käytettävät vesienkäsittelymenetelmät ovat parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa ja edustavat ympäristön kannalta parasta käytäntöä. Myös pölyn ja melun torjunnassa, jätteiden käsittelyssä ja muussa toiminnassa pyritään huolehtimaan parhaan käytettävissä olevan tekniikan käytöstä ja ympäristön kannalta parhaan käytännön toteutumisesta.

Tuotantoalue, sen ympäristö ja toiminnan vaikutukset ympäristöön

Tuotantoalueen nykytila

Ruokosuon 29,5 ha:n turvetuotantoalueesta 9,9 ha on kunnostettua ja turvetuotannossa olevaa aluetta. Suunniteltu 19,6 ha:n laajennusalue on metsätalouskäytössä ja noin 1 ha:n osalta joutomaana. Laajennusalueella kasvaa nuorta kasvatettua mäntymetsää.

Ruokosuon alue on metsäojitettu 1970-luvulla ja kunnostusojitettu 2000-luvulla. Hakijan arvion mukaan suolla ei ole mainittavia luonnonarvoja. Alueen suotyyppi on isovarpurämesyntyistä puolukka-/mustikkaturvekangasta sekä suomuuttumaa tai keidasrämesyntyistä puolukkaturvekangasta.

Asutus ja maankäyttö

Ruokosuo sijaitsee Ähtärissä, noin 7 km kaupungin keskustasta pohjoiseen, Ähtäri-Lehtimäki kantatien 68 itäpuolella ja noin 2 km Ähtärinjärvestä

länteen. Turvetuotantoalue sijaitsee keskellä Ruokosuota ja rajoittuu joka suunnalta metsään.

Lähin asuinrakennus sijaitsee 505 metrin etäisyydellä tuotantoalueen reunasta. Kaikki alle 600 metrin etäisyydellä tuotantoalueesta olevat asuinrakennukset sijaitsevat vastakkaisella puolella kantatietä 68 kuin tuotantoalue. Tuotantoalueen ja rakennusten välissä on myös noin 15–20 metrin korkuista ja iältään 30–60 vuotiasta kasvatusmetsää, jota ei voi metsälain mukaan hakata yli 25 vuoteen. Puusto tulee siten säilymään alueella tuotantoalueen koko tuotannon keston ajan. Ruokosuon itäpuolella tuotantoalueen ja Ähtärinjärven välisellä alueella sijaitsee metsän lisäksi peltoja.

Luonto ja suojeluarvot

Ruokosuon luontoselvitys kasvillisuudesta, linnustosta ja rämeristihämähäkistä on tehty kesällä 2014. Selvityksen mukaan hankealue on ombro- tai oligotrofinen kokonaan ojitettu viettokeidasalue, joka rajoittuu suurimmaksi osaksi metsätalousmaahan. Alueen luonnontilaa on muutettu ojituksin, eikä alueella havaittu uhanalaisia luontotyyppisiä tai rämeristihämähäkkiä. Merkittävimmät aluetta todennäköisesti tai mahdollisesti käyttävät lintulajit ovat metso ja teeri.

Noin 2,1 km hankealueesta länteen sijaitsee Sappionjärven luonnonsuojelualue ja Natura 2000 -alue. Hakijan arvion mukaan Ruokosuon turvetuotannolla ei ole vaikutusta kyseisen kohteen luonnonarvoihin.

Pohjavesialueet

Lähin pohjavesialue, Ähtärinrannan pohjavesialue, sijaitsee noin 5,5 km pohjoiseen tuotantoalueesta. Tuotantoalueesta noin 270 metriä etelään kantatien 68 eteläpuolella sekä noin 220 metriä lounaaseen sijaitsee lähde.

Vesistö

Ruokosuon kuivatusvedet johdetaan Jolkanpuroon, joka laskee 2,3 km:n päässä tuotantoalueesta Ähtärinjärven Jolkanlahteen. Tuotantoalue sijaitsee Kokemäenjoen vesistöalueen (35) Ähtärin ja Pihlajaveden reitin (35.4) Ähtärinjärven valuma-alueella (35.43).

Ähtärinjärvi on säännöstelty ja sen vedenkorkeuden vaihteluväli on 1,65 m. Järven vesi on ruskeaa ja humuspitoista. Vuosina 2005–2015 Ähtärinjärven keskimääräinen kokonaistyyppipitoisuus on ollut yhden metrin syvyydessä 684 µg/l ja kokonaisfosforipitoisuus 22,2 µg/l. Vuonna 2005 otetun vesinäytteen perusteella kiintoainepitoisuus on ollut 2 mg/l. Ähtärinjärven ekologinen tila on hyvä.

Ähtärinjärven kalastuksellinen merkitys on suuri ja järvellä harrastetaan virkistys- ja kotitarvekalastusta ympäri vuoden. Saalisajit ovat ahven, hauki, kuha, kuore, lahna, made, muikku, siika, särki, salakka ja kiiski. Järveen on istutettu kuhaa ja siikaa. Ähtärinjärvellä on myös suuri merkitys virkis-

tyskäytön kannalta ja järven rannalla on runsaasti asutusta. Koska Ruokosuon päästöjen vaikutus Ähtärinjärven vedenlaatuun jää pieneksi, ei turvetuotannolla hakijan arvion mukaan ole vähäistä suurempaa vaikutusta Ähtärinjärven kalastoon, kalastukseen tai muuhun virkistyskäyttöön.

Jolkanpuron valuma-alue on noin 500 ha, jolloin valuntatietojen mukaisesti puron keskialivirtaama olisi noin 0,005 m³/s, keskivirtaama noin 0,05 m³/s ja keskiylivirtaama noin 0,60 m³/s. Jolkanpuro kokoaa alueen pelto- ja metsäojitettujen suoalueiden kuivatusvesiä. Puron vesi on ruskeaa ja sameaa. 23.4.2015 otetun vesinäytteen perusteella puron kiintoainepitoisuus oli 2,8 mg/l, kokonaistyyppipitoisuus 1500 µg/l ja kokonaisfosforipitoisuus 22 µg/l. Jolkanpuron kalataloudellinen merkitys on vähäinen eikä Ruokosuon turvetuotannolla ole hakijan arvion mukaan vähäistä suurempaa vaikutusta puron kalatalouteen.

Hakijan laskelman mukaan Ruokosuon turvetuotannon bruttopäästöt nostavat Jolkanpuron alaosalla kokonaisfosforipitoisuutta 8,1 % (5,88 µg/l), kokonaistyyppipitoisuutta 19,6 % (177,99 µg/l) ja kiintoainepitoisuutta 794,44 µg/l. Pitoisuusmuutokset on laskettu jakamalla keskimääräinen päästö uoman keskivirtaamalla. Ravinnepitoisuuksien nousu Jolkanpurossa on kohtuullisen suuri johtuen puron pienestä valuma-alueesta. Jolkanpuron pienen virtaaman vuoksi sillä ei ole merkittävää käyttöarvoa. Ähtärinjärvessä ravinne- ja kiintoainepitoisuuksien nousu jää huomaamattoman pieneksi ison virtaaman ja vesitilavuuden vuoksi.

Ähtärinjärven valuma-alueella sijaitsee 9 turvetuotantoaluetta, joiden tuotannossa oleva pinta-ala on yhteensä 433 ha ja valmistelussa oleva 155,3 ha. Tuotannossa ja valmisteltavana olevien turvetuotantoalueiden pinta-ala on noin 1,2 % valuma-alueen pinta-alasta. Hakijan arvion mukaan Ruokosuon osuus ja sen vesistövaikutusten osuus tulevat olemaan noin 5,5 % valuma-alueen turvetuotannosta ja sen vesistövaikutuksista.

Hakijan arvion mukaan Ruokosuon vuosittainen kiintoainepäästö on noin 909 kg, josta suurin osa jää pintavalutuskentän alapuolelle, noin 1 500 metrin matkalle laskuojaan Jolkanpuron yläpäähään. Hakijan arvion mukaan Ruokosuon kiintoainekuormitus on vähäistä, eikä aiheuta suuria liettymiä ja haittaa Ähtärinjärven ja Jolkanlahden vedenlaadulle.

Ähtärin ja Pihlajaveden reittien vesistöalueen toimenpideohjelmassa vuoteen 2021 on asetettu vesistöjen vedenlaadun osalta tavoitteeksi ravinnepitoisuuksien pitäminen korkeintaan nykytasolla ja ennen kaikkea humuspitoisuuden kasvun pysäyttäminen. Vesiensuojelutoimenpiteiksi turvetuotannossa suositellaan ympärivuotista kemiallista käsittelyä tai pintavalutuskenttää.

Ympäristöriskit

Tuotantoalueella on varauduttu tulipaloihin sammutuskalustolla, 2500 litran siirrettävällä vesisäiliöllä sekä tuotantokonekohtaisilla jauhesammuttimilla.

Laskeutusallas toimii alueella ehtymättömänä vesilähteenä ja lisäksi alueella on 3 sammutusvesiallasta.

Ruokosuon tuotantoalueen laskuojassa on säätöpato, jolla on tulvatilanteessa mahdollista padottaa vettä tuotantoalueelle noin 1 metri. Lisäksi vettä on mahdollista padottaa laskeutusaltaaseen. Poikkeustilanteiden varalle tuotantoalueen reunaan on kuitenkin jätetty matalampi pengerkohhta, josta vesi voi turvallisesti virrata metsään ilman, että penkereet sortuvat.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Hakija esittää, että Ruokosuolla suoritetaan esitarkkailua ennen tuotantoalueen kunnostamista. Esitarkkailussa otetaan vesinäytteet kahdesta Jolkanpurossa olevasta vesistö tarkkailupisteestä kaksi kertaa vuodessa kevättulvan aikana ja kesällä. Näytteenoton yhteydessä näytteenottokohdan virtaama mitataan. Samalla Jolkanpuron lietemäärä tutkitaan kyseisistä tarkkailupisteistä.

Kuntoonpanovaiheen aikana vesistö tarkkailunäytteet otetaan kerran kuukaudessa Jolkanpuron näytepisteistä "Jolkanpuro ylä", "Jolkanpuro" ja "Jolkanpuro ala", jotka on merkitty hakemuksessa esitetyn tarkkailuohjelman liitekartalle. Näytteet ottaa tehtävään koulutuksen saanut ulkopuolinen konsultti ja näytteet analysoidaan julkisen valvonnan alaisessa vesitutkimuslaitoksessa. Tuotantovaiheen aikana näytteet otetaan kolme kertaa vuodessa maaliskuussa, heinäkuussa ja syys-marraskuussa tuotannon alkamisvuonna ja sen jälkeen joka toinen vuosi tuotannon ollessa käynnissä.

Jälkitarkkailua suoritetaan tuotannon loppumisen jälkeisenä vuonna ja sen jälkeen joka neljäs vuosi. Jälkitarkkailunäytteet otetaan vesistö tarkkailupisteestä "Jolkanpuro" maaliskuussa ja heinäkuussa. Jälkitarkkailuohjelma tarkistetaan tuotantokauden tarkkailun perusteella.

Päästötarkkailua suoritetaan kahdesta tarkkailupisteestä. Kunnostusvaiheen aikana tarkkailu aloitetaan pisteestä, johon tuotantoalueen kuivatusvedet laskevat ja johon ei tule muita valumavesiä. Pintavalutus kentän valmistuttua päästötarkkailunäytteitä aletaan ottamaan myös pintavalutus kentän alapuolisesta mittakaivosta. Näytteenoton yhteydessä mitataan myös mittapadon virtaama. Kuntoonpanotöiden aikana virtaama mitataan päivittäin.

Päästötarkkailunäytteitä otetaan kuntoonpanotöiden aikana ja kesälokakuussa 1 kahdessa viikossa, kevättulvan aikana (yleensä 15.4.–15.5.) kerran viikossa sekä marras-huhtikuussa kerran kuukaudessa. Näytteistä määritetään kiintoaine-, kokonaisfosfori-, kokonaistyppi- ja ammoniumtypipitoisuus, kemiallinen hapenkulutus COD_{Mn} sekä pH. Jos pH-arvo on alle 5,0, määritetään lisäksi asiditeetti, sinkki ja alumiini.

Tuotannon alettua päästötarkkailunäytteet otetaan neljä kertaa vuodessa (maalis-toukokuu, kesä-heinäkuu, syys-lokakuu, jouluhelmikuu) kahden

vuoden ajan tuotannon aloittamisen jälkeen ja kahden vuoden ajan ennen tarkistushakemuksen jättämistä sekä alueen jälkihoidon aikana.

Kalataloudellinen tarkkailu on tarkoitus suorittaa Jolkanpurossa tehtävällä sähkökalastuksella ennen uuden tuotantoalueen kunnostamista sekä tuotannon käynnistyttyä 1. ja 5. vuonna. Sähkökalastus suoritetaan joka kerta samasta pisteestä 200 m² alueelta ja kolmena pyyntikertana.

Päästötarkkailun mittausten tulokset toimitetaan niiden valmistuttua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportti toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tarkkailuvuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Vesistö tarkkailusta tehdään raportti, jossa selitetään myös päästötarkkailun tiedot. Raportti toimitetaan viranomaisille tarkkailuvuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

Vahinkoja estävät toimenpiteet

Kalatalousmaksu

Hakijan arvion mukaan hankkeesta ei aiheudu kalataloudelle korvattavaa haittaa. Mikäli kalatalousmaksu kuitenkin määrätään, tulisi sen hakijan mukaan olla yhdenmukainen muihin turvetuotantoalueisiin päästöjen ja pinta-alojen suhteessa sekä muiden päästöjä aiheuttavien toimintojen päästöjen suhteessa.

Muut toimenpiteet

Tuotantovaiheen kiintoainekuormitus alapuoliseen vesistöön on hakijan arvion mukaan 909 kg/a. Suurin osa tästä kiintoainemäärästä jää heti pintavalutus kentän alapuolelle, noin 1 500 metrin matkalle laskuojaan, Jolkanpuron yläpään. Tällä osuudella on peltoviljelystä, jonka laskuojiin mahdollinen liete kertyy. Laskuojat on helppo puhdistaa mahdollisesta lietteestä ja sijoittaa maanparannusaineeksi pelloille. Hakijan arvion mukaan kiintoaineesta vain vähäinen määrä kulkeutuu Jolkanpuron suistoalueelle ja Jolkanlahteen, sekä Ähtärinjärveen, koska Jolkanlahti sijaitsee noin 3 km:n päässä pintavalutus kentän mittakaivosta. Kiintoainekuormitus on vähäinen, eikä aiheuta vähäistä suurempaa liettymistä ja sitä kautta virkistyskäytön ja vapaa-ajan kalastuksen heikkenemistä Jolkanlahden ja Ähtärinjärven alueilla.

Korvaukset

Hakijan arvion mukaan toiminta ei aiheuta korvattavaa haittaa.

Toiminnan aloittamisluvan perustelut

Hakija hakee lupaa toiminnan aloittamiseen laajennusalueen kuntoonpanon ja tuotannon aloittamisen osalta. Toiminnan aloittaminen ei heikennä alueen luontoarvoja, koska laajennusalueet sijoittuvat olemassa olevan tuotantoalueen ympärille. Syynä toiminnan aloittamisluvan hakemiseen

ovat turpeen menekki ja mahdollisten valitusten pitkä käsittelyaika, joka aiheuttaa hakijalle pääomatappioita.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 3.2.2016 ympäristöasioiden hallintajärjestelmää, pintavalutuskenttää, lähialueen lähteitä ja kaivoja, Ähtärinjärven käyttöä, kalastoa ja kalastusta, kalatalousmaksua, alapuolisten vesistöjen vedenlaatua ja tilaa, tuotannon alapuolisiin vesistöihin aiheuttamia liettyimiä, tulviin ja vesienkäsittelyn häiriöihin varautumista, samalla valuna-alueella sijaitsevia tuotantoalueita, päästö- ja vesistötarkkailua, virtaamamittausta, turpeen kuljetusta ja tuotantoalueen kiinteistöjä koskevilla tiedoilla.

Hakija on kuuluttamisen jälkeen täydentänyt hakemustaan 22.9.2016 tiedoilla tuotantoaluetta lähellä olevan kiinteistön alueella sijaitsevasta lähteestä, pintavalutuskentän laajennusalueen ojista ja pintavalutuskentän turpeen fosforipitoisuudesta sekä tiedolla siitä, miten tuotantoalueen kuivatusvesien aiheuttamat lisäykset Jolkanpuron kiintoaine- ja ravinnepitoisuuksiin on laskettu sekä korjatuilla laskelmilla pitoisuuslisäyksistä. Tiedot on kuvattu tarkemmin Hakemuksen sisältö -osassa.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Ähtärin kaupungissa 2.3.–1.4.2016 sekä erityistiedoksiantona asianosaisille. Kuulutus ja hakemuksen tiivistelmä on julkaistu internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa ja kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu 3.3.2016 Viiskunta -lehdessä. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Ähtärin kaupungilta sekä kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaiselta.

Lausunnot

1) Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että Ähtärinjärven valuma-alueella on runsaasti ojitettua suota, metsätalouskäytössä olevaa metsää sekä jonkun verran peltoja. Ruokosuon turvetuotantoalue käsittää alle 0,1 % Ähtärinjärven valuma-alueesta. Yhdessä alueen turvetuotantoalueet kattavat noin 0,9 % järven valuma-alueesta. Osuutta voidaan pitää varsin suurena Ähtärinjärven luonnontaloudellinen merkitys huomioiden. Pienen Jolkanpuron valuma-alueesta Ruokosuon kaavailtu tuotantoalue kattaa noin 6 %. Määrä on suuri, sillä kokemusperäisesti tiedetään, että kun turvetuotantoalueiden suhteellinen osuus ylittää 2 %, alkaa haitallisia muutoksia olla havaittavissa.

Jolkanpuro on pieni (valuma-alue noin 500 ha) suurimmaksi osaksi ojaksi kaivettu puro. Vedenlaatutietojen perusteella puro on rehevöitynyt. Puro myös luultavasti kuivuu kuivina kausina lähes täysin. Ähtärinjärvi puolestaan on Etelä-Pohjanmaan toiseksi suurin ja syvin järvi. Järvellä on suuri merkitys virkistyskäytölle, kalataloudelle ja matkailulle. Järven ravinnepitoisuudet ovat jonkin verran nousseet ja järven vesi on viime vuosina huolestuttavasti tummunut.

Kunnostetun alueen osalta toiminnan jatkuminen ei sinänsä lisää kuormitusta. Tämä edellyttää kuitenkin vesiensuojelurakenteiden tarkkailua ja kunnossapitoa sekä etenkin ääritilanteisiin, kuten rankkasateisiin varautumista. Sen sijaan suunniteltu laajennusalue tulisi väistämättä jonkin verran lisäämään kuormitusta. Koska alue on jo valmiiksi ojitettu, on kuormituksen kasvu kuitenkin pienempää kuin jos tuotanto aloitettaisiin luonnontilaisella alueella.

Kuormitusarvot perustuvat Vapo Oy:n tarkkailujen (2012) ominaiskuormituskertoiimiin. Ominaiskuormituskertoimien perusteella lasketut luvut perustuvat optimitehoihin puhdistuksessa ja on epäselvää, miten lyhytaikaiset rankkasade- ym. tilanteet, jotka aiheuttavat suuren osan kuormituksesta, näkyvät laskelmissa. Tämän vuoksi kuormitusarvioita voidaan pitää minimiarvioina.

Humuksen laadulla on myös merkitystä. Ojitusalueilta tai turvetuotannosta lähtöisin oleva humus on laadultaan erilaista kuin vesistöissä luontaisesti esiintyvä humus. Maaekosysteemistä peräisin olevan humuksen hajoaminen jatkuu vielä vesistöissä, millä on vaikutusta esimerkiksi vesien happitilouteen ja ravintoverkkoihin. Humus yhdessä raudan kanssa aiheuttaa veden tummumista, jolla on merkittäviä ekologisia, taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia vesistöön ja siihen liittyviin käyttömuotoihin.

Hakija on esittänyt vesiensuojelutavoitteita puhdistustehojen perusteella. Puhdistustehot on tarkoitus laskea vuosikeskiarvoina. Tämä voi olla ongelmallista, sillä vesimäärät vaihtelevat suuresti ja suurin osa kuormituksesta tulee tulva-aikoina. Tämän vuoksi ELY-keskus katsoo, että pitoisuudet on vuosikeskiarvojen lisäksi ilmoitettava myös virtaamapainotteisina keskiarvoina. Mikäli tuloksista käy ilmi ongelmia virtaamahuippujen aikaan, on vesiensuojelua tältä osin tehostettava. Eryitystä huomiota on kiinnitettävä kiintoaineen ja humuspitoisuuden vähentämiseen.

Tuotantoalueen suhteellisen pienen koon vuoksi Ruokosuon vaikutusalueen voidaan katsoa olevan Jolkanpuro ja Ähtärinjärven Jolkanlahti. Hakemuksessa on kuormitusarvioiden avulla laskettu teoreettisia pitoisuuslisäyksiä Jolkanpurossa. Hakemuksen mukaan ainepitoisuudet lisääntyisivät Jolkanpurossa hyvin vähän puron nykytilaan (< 1 %) tai luontaisiin taustaarvoihin verrattuna. Pitoisuuslisäykset vaikuttavat kuitenkin virheellisesti lasketuilta. Hakemuksesta tai sen liitteistä ei käy ilmi, miten pitoisuudet on laskettu. Hakemusta tulee täydentää tältä osin. Hakemuksessa arvioidun kuormituksen ja toisaalta Jolkanpuron keskivirtaaman perusteella päästään

huomattavasti suurempiin arvoihin. Tausta-arvoihin verrattuna kasvu olisi noin 25–50 % vedenlaatumuuttujasta riippuen. Kuormitusvaikutusta voidaan näin pitää huomattavana ja olennaisena puron kannalta. Kuormituksen vaikutukset ulottuvat puolestaan alapuoliseen Jolkanlahteen aiheuttaen ainakin ajoittain veden tummumista ja samentumista sekä rantojen liettymistä. Jolkanpuroon ja sitä kautta Jolkanlahteen kohdistuu muutakin mm. maa- ja metsätalouden kuormitusta. Turvetuotannon kuormituksen erottaminen muusta kuormituksesta ja sen vaikutuksista on käytännössä vaikeaa.

Ähtärinjärveen kohdistuu usean muunkin turvetuotantoalueen kuormitus. Turvetuotannolla onkin kokonaisuudessaan heikentävä vaikutus järven tilaan. Ähtärinjärven veden on havaittu tummuneen viime vuosina. Kyseessä on haitallinen ilmiö, jota selittää laajemmin mm. ilmastonmuutos. Tämä korostaa humus- ja orgaanisen kiintoainekuormituksen vähentämisen tärkeyttä.

Vaikutusalueen vesistöistä tärkein, Ähtärinjärvi, on toisella vesienhoitokaudella luokiteltu hyvään ekologiseen tilaan. Järvi kuuluu tyypiltään (syviin) runsashumuksisiin järviin. Ähtärinjärven vedenlaatu ilmentää hyvää tilaa, samoin biologiset laatutekijät kokonaisuutena. Järven vesi on kuitenkin viime vuosina tummunut ja järvellä on havaittu toistuvasti sinileväkukintoja. Tämän vuoksi on arvioitu, että on riski, että järven hyvä tila heikkenee hoitokaudella 2016–2021. Riskin syynä on, että vesistöjen orgaanisen kiintoaineen kuormitus ja humuskuormitus kasvavat turvetuotannon kasvun ja ilmastomuutoksen vaikutuksista. Toimenpideohjelman (2016) mukaan Ähtärinjärven hyvän tilan ylläpitäminen edellyttää sitä, että järven ravinnekuormitusta vähennetään 10 %:lla ja että humuspitoisuuden kasvu saadaan pysähtymään. Orgaaninen kiintoaine- ja humuskuormitus on olennaisessa osassa järven tilan kannalta.

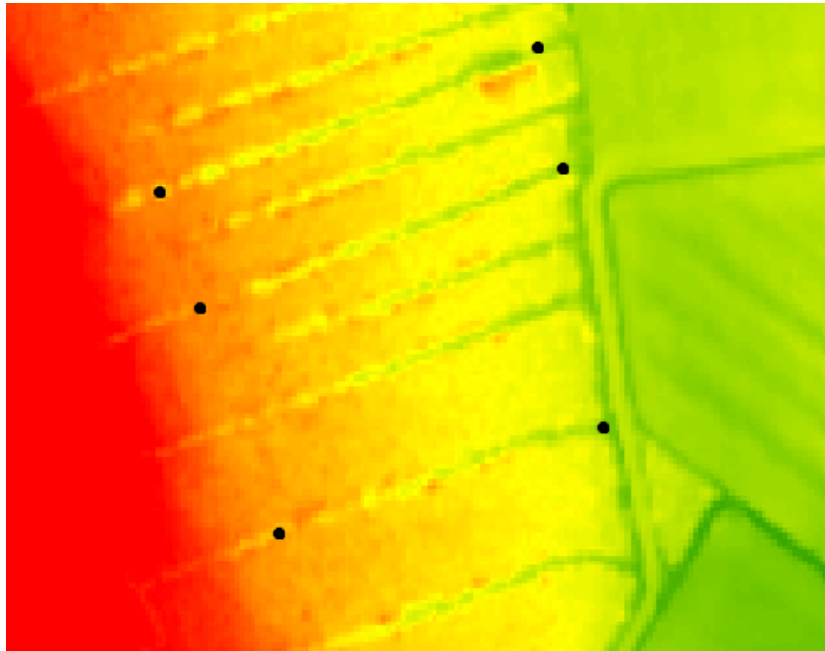
Ähtärinjärven kemiallinen tila on hyvä. Kalojen elohopeapitoisuudet ovat kuitenkin silmälläpidettävän korkeita. Suovaltainen valuma-alue ja humuspitoisuuden kasvu lisäävät riskiä elohopeapitoisuuksien kasvulle jatkossa.

Jolkanpuroa ei pienen kokonsa vuoksi ole vesienhoidossa erikseen huomioitu. Periaatteessa sitä koskevat kuitenkin samat vesienhoidon tavoitteet kuin isompiakin vesistöjä. Jolkanpuron tilan parantaminen edellyttää ravinne- ja kiintoainekuormituksen vähentämistä ja elinympäristökunnostuksia.

Hakemuksessa esitetty ja täydennyksessä täydennetty suunnitelma Ruokosuon vesistövaikutusten tarkkailuksi on melko kattava ja sitä voidaan pitää riittävänä. Päästötarkkailunäytteitä on otettava vuosittain nykykäytännön mukainen määrä. Näytteet tulee ottaa sertifioitu näytteenottaja. Konsultin tulee tallentaa tulokset suoraan ympäristöhallinnon pintavesirekisteriin kuukauden kuluessa niiden valmistumisesta.

Hankkeella ei ole ennalta arvioiden vaikutusta hakemuksessa mainittuihin kahteen lähteeseen. Hakijan tulisi kuitenkin täydentää hakemusta tiedoilla kiinteistön 989-409-11-72 alueella olevasta lähteestä.

Ojitetun pintavalutuskentän toiminta on epävarmempaa erityisesti kesäaikaisen fosforireduktion osalta. Lisäksi oikovirtauksia syntyy helpommin kuin ojittamattomalla kentällä. Kentällä on useita pitkittäissuuntaisia ojia, jotka on suunniteltu tukittavaksi.

Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen mukaan mitoitus tulee ojitetuilla kentillä olla vähintään 5,0 % valuma-alueesta, joten suunniteltu kenttä (5,5 %, varaus suurempaan kenttään) ylittää mitoitussuosituksen. Kentän mitoitukseen ja ominaisuuksiin tulee kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota kohteilla, joiden välittömässä läheisyydessä on merkittäviä vesistöjä. Hakemuksesta ei käynyt ilmi, ulottuvatko ojat mineraalimaahan saakka ja hakemusta tulee täydentää tältä osin. Mineraalimaahan ulottuvat ojat lisäävät riskiä vesien imeytymisestä maaperään tai mineraalimaan aineiden huuhtoutumisesta. Turpeen fosforipitoisuus tulisi myös selvittää. Mikäli turpeen fosforipitoisuus on korkea, on olemassa suurentunut riski fosforin huuhtoutumiselle. Alueen mahdollinen aiempi metsälannoitus heikentää fosforin reduktiota. Mikäli turpeen sisältämän fosforin keskiarvopitoisuus on alle 800 mg/kg ja turpeessa on jonkin verran rautaa, alumiinia, mangaania, kalsiumia ja magnesiumia, kenttä puhdistaa todennäköisesti fosforia.

Ruokosuo muodostuu osittain jo toiminnassa oleva alueesta sekä siihen liittyvistä ojitetuista lisäalueista. Vanhan alueen osalta kuormitus ei sinänsä kasva, mutta lisäalueiden käyttöönotto lisää kuormitusta alapuolisissa vesistöissä. Tämä on ristiriidassa vesienhoidon ja muiden Ähtärinjärven käyttöön liittyvien tavoitteiden kanssa. Kuitenkin, koska lisäalue on jo aiemmin ojitettu ja mikäli pintavalutuskenttä todetaan lisäselvityksillä toimivaksi, ei kokonaiskuormituksen kasvu ole ennalta arvioiden merkittävää. Tässä suhteessa tuotannolle ei ole esteitä. Kokonaiskuormituksen kasvun arvioinnissa on kuitenkin tarpeen olla riittävät tiedot pintavalutuskentän ominaisuuksista ja hakemusta tulee täydentää aiemmin mainituilla selvityksillä.

Mikäli ympäristölupa myönnetään, puhdistusteholle asetettavia tehokkuusvaatimuksia on tarkkailtava. Mikäli vaatimukseen ei päästä joko keskiarvoina tai runsaiden sateiden tai tulvan aikana, on hakijan selvitettävä syyt sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin vesiensuojelun tehostamiseksi.

Lupaa laajennusalueen kunnostuksen aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta ei tule myöntää.

2) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen on todennut, että Ähtärinjärven ekologiset tekijät ilmentävät kalaston osalta erinomaista sekä pohjaeläimistön ja vesikasvillisuuden osalta hyvää tilaa. Jonkin verran lieviä rehevöitymisen merkkejä on kuitenkin havaittavissa, sillä kasviplanktonin ja pohjalevien osalta tila on vain tyydyttävä. Sinileväkukintoja tavataan järvellä ajoittain. Vedenlaatuongelmana on myös värin tummuminen. Ähtärinjärven ahventen elohopeapitoisuudet ovat silmällä pidettävän korkeita, vaikka eivät ylitäkään ympäristölaatunormien raja-arvoja.

Valtakunnallisen koekalastusrekisterin mukaan Ähtärinjärvessä koekalastettiin verkoilla elokuussa 2012. Saaliiksi saatiin yhteensä 1 146 kalaa, joiden yhteispaino oli noin 31,5 kg. Saalis koostui ahvenesta (58,38 % kokonaiskappalemäärästä), hauesta (0,17 % kokonaiskappalemäärästä), kiiskestä (4,80 % kokonaiskappalemäärästä), kuhasta (3,05 % kokonaiskappalemäärästä), kuoreesta (0,79 % kokonaiskappalemäärästä), lahnasta (1,48 % kokonaiskappalemäärästä), muikusta (4,54 % kokonaiskappalemäärästä), salakasta (9,95 % kokonaiskappalemäärästä), siiasta (0,17 % kokonaiskappalemäärästä) ja särjestä (16,67 % kokonaiskappalemäärästä).

Hakemuksen mukaan Nyysölän - Ollikkalan osakaskunnan Ähtärinjärvessä hallinnoiman 3 100 ha:n alueen kalastuksellinen merkitys on suuri ja kalastusaika koko vuosi. Hakemuksessa Jolkanpuron kalataloudellinen merkitys on arvioitu vähäiseksi. Jolkanpurosta ei ole saatavilla koekalastustietoja.

Ähtärin ja Pihlajaveden reitin vesistöalueen vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuoteen 2021 on Ähtärinjärven ekologinen tila arvioitu hyväksi mutta on olemassa riski, että tila huononee kaudella 2016–2021. Toimenpideohjelman mukaan muun kuormituksen suhteellisen vähäisyyden vuoksi metsätalouden ja turvetuotannon kuormituksen merkitys järvien tilalle korostuu. Ähtärinjärven kalataloudellinen merkitys on suuri.

Ruokosuo vaikuttaa omalla osuudellaan vesistön rehevöitymiskehitykseen ja heikentää entisestään kalojen elinmahdollisuuksia. Vesienhoidon edellyttämän hyvän tilan saavuttaminen vaatii merkittävää panostusta vesiensuojeluun tulevina vuosina. Tilanteen parantamiseksi turvetuotantoalueilta tulevaa kuormitusta ei tulisi lisätä tämän päivän tasolta. Turvetuotantoalueen merkittävin vesistökuormitus syntyy yleensä ravinteista, humuksesta ja kiintoaineesta, joiden pitoisuudet kohoavat.

Turvetuotanto vaikuttaa omalla osuudellaan kalakantojen taantumiseen. Vedenlaadun ja elinympäristön muutokset voivat vaikuttaa kaloihin joko suoraan tai niille tarjolla olevan ravinnon tai lisääntymisen kautta. Happamuuden sekä happi-, kiintoaine- ja ravinnepitoisuuksien muutokset voivat vähentää kalojen aktiivisuutta ja lisätä mädin ja poikasten kuolleisuutta. Kalojen ravintona toimivan pohjaeläimistön määrä, lajisto ja kokorakenne voivat muuttua haitallisesti. Kiintoainepitoisuus aiheuttaa veden samennusta ja pohjan liettymistä, mikä vähentää kutupohjia ja suojapaikkoja. Kalojen lisäksi vaikutukset voivat kohdistua rapuihin. Vaikutukset kohdistuvat myös kalastukseen. Seisovat pyydykset limoittuvat (rehevöityminen) ja likaantuvat (kiintoaine). Tämä vähentää pyydysten kalastavuutta ja saalista. Pyydysten puhdistamisesta aiheutuu lisätyötä. Kaloissa voi esiintyä myös makuvirheitä. Tietoisuus edellä mainituista haittatekijöistä ja vähemmän houkuttelevasta kalalajistosta voi vähentää kalastusta. Kuivatusvedet ovat myös happamia. Erityisen herkkiä happamalle huuhtoumalle ovat alapuoliossa vesistöissä esiintyvät eri eliöryhmien ja kalojen varhaiset vaiheet. Myös lyhytaikaiset happamuuspiikit voivat olla kaloille ja muulle eliöstölle haitallisia.

Hakemuksessa Jolkanpuron kalataloudellinen merkitys on arvioitu vähäiseksi. Tämän tueksi ei olla kuitenkaan esitetty luotettavia kalasto- ja kalastustietoja. Hakemusta tulee täydentää Jolkanpuron ajan tasalla olevilla kalastotiedoilla ja kalatalouspalvelulle tulee antaa mahdollisuus lausua täydennetystä hakemuksesta.

Jos hankkeelle kuitenkin myönnetään lupa olemassa olevien tietojen perusteella, on luvan saajan maksettava ensimmäiseltä 10 vuoden toimintaajalta yhteensä 3 000 euron kalatalousmaksua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle käytettäväksi kalakannoille ja kalastukselle aiheutuvien vahinkojen vähentämiseksi tarkoitettujen toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä toimenpiteiden tuloksellisuuden tarkkailuun. Mikäli toiminta sen jälkeen jatkuu, on luvan saajan maksettava kalatalousmaksua kultakin 10 vuoden jaksolta 3 000 euroa. Kalatalousmaksulla kertyneet varat voidaan käyttää esimerkiksi kunnostustoimenpiteisiin, suunnittelukustannuksiin ja tarvittaessa kalojen istutustoimintaan. Laskutus tapahtuu kertaluontoisesti etukäteen kunkin 10 vuoden jaksolta ja sitä ei palauteta, vaikka toiminta lakkaisi kesken 10 vuotiskauden.

Turvetuotantoalueen kuntoonpanon aloittamisesta ja turvetuotannon lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalouspalveluiden Pohjanmaan aluetoimistoon. Luvansaajan on tarkkailtava kuivatusvesien vaikutuksia kalakantoihin ja kalastukseen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Ehdotus tarkkailusuunnitelmaksi on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kalatalouspalveluiden Pohjanmaan aluetoimistolle viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lupapäätös on saanut lainvoiman. Tarkkailu voidaan myös toteuttaa yhteistarkkailuna yhdessä alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

3) Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on todennut, että Ähtärinjärvi on alueen suurin vesistö sen virkistyskäytön ollen huomattavassa roolissa seudun asukkaiden ja elinkeinonharjoittajien kannalta. Järven hyväksi määritelty ekologinen tila on viime vuosina ollut kyseenalainen suurten sinileväkukintojen ja rehevöitymisen vuoksi. Näihin prosesseihin vaikuttaa omalta osaltaan järveen johtuva ulkoinen kuormitus, joka on jatkunut vuosikymmenten ajan. Järven sisäinen kuormitus on huomattava ja sen puskurikyky saattaa olla vaarassa alentua, joten lisäkuormitusta tulisi pyrkiä vähentämään mahdollisimman tehokkaasti.

Tuotantoalueen sijainnin ja vastaanottavan vesistön kunnan ja sen tärkeyden huomioiden on kokonaisfosforipäästöjä vähennettävä ja tarkkailua tehostettava esitetystä seuraavasti:

Tuotannon fosforipäästöjä tulee pyrkiä vähentämään Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (2/2015) mukaisesti 40–50 %. Vesinäytteet tulee ottaa 1.4.–30.9. kuukauden välein ja 1.10.–31.3. kahden kuukauden välein. Kevättulvan tai muun ylivirtaaman aikaan näytteet tulee ottaa kerran viikossa. Näytteistä analysoidaan kiintoaine, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, kemiallinen hapenkulutus, pH ja sameus.

Rahkaneva Oy:n Ruokosuon turvetuotantoalueelle voidaan myöntää ympäristölupa yllä esitetyt muutokset huomioiden.

4) Ähtärin kaupungin terveysuojeluviranomainen on todennut, että toimintaa tulee harjoittaa siten, että toiminnan melu, päästöt ilmaan, veteen tai maaperään taikka jätteet tai muu syy eivät aiheuta toiminnan vaikutuspiirissä oleville kohtuutonta rasitusta tai terveystahtia.

Muistutukset ja mielipiteet

5) Ähtärinreitin kalastusalue, Ähtärinjärven osakaskunta (989-876-3-1) ja Hankaveden osakaskunta (989-402-876-1) ovat yhteisessä muistutuksessaan vaatineet, että mikäli Ruokosuon turvetuotannolle myönnetään ympäristölupa, tulee seuraavat asiat huomioida lupaehdoissa:

Kaloille ja ravuille sekä kalastukselle aiheutuvien haittojen minimoimiseksi on tuotantoalueella käytettävä parasta mahdollista kuivatusvesien puhdistustekniikkaa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä kuivatusvesien kiintoainepitoisuuden alentamiseen ja kiintoaineen pääsyn estämiseen tuotantoalueen alapuolisiin vesistöihin. Vesienkäsittelyrakenteiden tulee olla valmiina ja toiminnassa ennen varsinaisen tuotantoalueen kunnostustöiden aloittamista. Lisäksi vesiensuojelussa käytettäviä rakenteita tulee säännöllisesti huoltaa ja tarkkailla niiden toimivuutta.

Luvansaajalle on määrättävä tarkkailuvelvoite, jonka mukaan tuotantoalueelta lähtevien vesien laatua on seurattava näytteenotoin vähintään viisi kertaa vuodessa. Näytteenottojen tulee ajoittua aikaan, jolloin maaperä on sula. Lisäksi näytteenottojen täytyy tapahtua silloin, kun virtaamat ovat paikalliset olosuhteet huomioiden vähintään keskimääräisiä. Tarkkailun tulok-

sista on vuosittain raportoitava Ähtärinreitin kalastusalueen lisäksi myös Ähtärinjärven ja Hankaveden osakaskunnille.

Luvansaajalle on määrättävä vähintään 350 €:n vuosittainen kalatalousmaksu, joka on määrättävä käytettäväksi ensisijaisesti alapuoliseen Ähtärinjärveen suoritettaviin kalaistutuksiin toiminnasta aiheutuvien haittojen kompensoimiseksi kalastolle sekä kalastukselle. Ensimmäinen maksu on määrättävä maksettavaksi kuukauden kuluessa ympäristöluvan tultua lainvoimaiseksi.

Alueen poistuttua tuotannosta vedet tulee johtaa toiminnassa pidettävien vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes entinen tuotantoalue on kasvipeitteinen, kuitenkin vähintään kahden vuoden ajan, tai kunnes alue on pysyvästi otettu muuhun käyttöön.

Ähtärinjärvi ja sen alapuoliset vesistöt, Väliyesi ja Hankavesi, ovat kalataloudellisesti hyvin arvokkaita vesistöjä, joissa harjoitetaan huomattavan paljon vapaa-ajan kalastusta sekä pienemmässä määrin myös kaupallista kalastusta. Kyseiset vesistöt ovat tärkeitä myös muissa vapaa-ajan toiminoissa, koska niiden rannoilla on runsaasti vapaa-ajan asuntoja. Viime vuosina Ähtärinjärvellä on tavattu poikkeuksellisen runsaita sinileväkukintoja, joista etenkin mökkiläiset ja kalastajat ovat olleet huolissaan. Leväkukintojen yleistymisen on merkki vesistön rehevöitymisestä ja kuormituksen sietokyvyn ylittymisestä.

Ympäristöluvan myöntämistä ja lupaehtoja harkittaessa tulee huomioida Ähtärinjärven kohdistuvan kuormituksen kokonaisvaikutus. Koska Ähtärinreitin vedet ovat humuspitoisia ja entuudestaan mm. turvetuotannon kuormittamia, on perusteltua vaatia, että Ruokosuon tuotantoalueen aiheuttama kuormitus vesistölle tulee minimoida käyttäen vesiensuojelussa parasta mahdollista tekniikkaa ja menetelmiä. Erityistä huomiota tähän on kiinnitettävä siksi, että tuotantoalueen valmistelu- ja muokkaustyöt lisäävät kiintoaine- ja ravinnehuuhtouman määrää alapuoliseen vesistöön.

Kuormitus turvetuotantoalueilta voi tulla tunnetusti yllättävinä kuormituspiikkeinä esim. rankkasateiden yhteydessä. Tämän vuoksi on oleellista, että kuivatusvesistä otettavien näytteenotokertojen lukumäärä on edes jottenkin riittävällä tasolla, jotta todennäköisyys havaita näitä kuormituspiikkejä kasvaisi.

Kuivatusvesien haittojen kompensoimiseksi määrättävä kalatalousmaksu tulee määrätä käytettäväksi ensisijaisesti Ähtärinjärven kalakantojen hoitoon ja kalaistutuksiin, koska se on tuotantoalueen ensimmäinen alapuolinen järvi ja toimii siten kiintoaineksen laskeutusaltaana kärsien täten haittaa mm. kalojen lisääntymisalueiden nuhjaantumisenä. Tällä puolestaan voidaan olettaa olevan kalojen lisääntymisen onnistumisen kannalta negatiivinen vaikutus.

6) Ahola Kari (Kumpulanniemi 989-409-3-109-4) on muistutuksessaan vaatinut turvetuotannon kieltämistä, sillä Ähtärinjärvi on huonossa kunnossa eikä siihen tule lisätä kuormitusta.

7) Anttila Birgitta on Aune ja Matti Anttilan kuolinpesän osakkaiden puolesta (Suvimännikkö 989-409-3-295) muistutuksessaan vaatinut, että ympäristölupaa Ruokosuon turvetuotantoalueelle ei tule myöntää koska päästöt ja erityisesti humuspäästöt lisääntyvät.

Muistuttajat ovat 25 vuotta mökinomistajina nähneet Ähtärinjärven tilan huononemisen. Viimeiset pari vuotta tilanne on ollut todella huolestuttava. Viime kesästä 2015 alkaen sinilevää on ollut heinäkuusta marraskuun loppuun, kunnes jääpeite tuli. Kalansaalista ei tahdo tulla, siikaa ei enää ole ja kuhakin on häviämässä. Vielä vuonna 2011 oli järvitamentakin, mutta ei enää. Kalastusverkot ovat ruskean liejun peitossa, vaikka ovat vain muutamain tunnin vedessä. Vesi on nyt sumeaa ja leväistä. Johtuneeko tämä jo siitä, että kyseisen Ruokosuon kuivatustyöt on aloitettu vuonna 2014?

Omalla rantatontillamme on imeytyskentät, sakokaivot ja umpikaivo tehtynä. Lisäksi naapurin kanssa on yhteinen kaivo, että saamme edes saunoa puhtaalla vedellä, kun pariin vuoteen ei ole voinut edes uida. Nytkö saamme pelätä kaivovetemme puolesta, jos Ruokosuon turvetuotantoalueella tullaan käyttämään puhdistuskemikaaleja? Pitääkö meidän alkaa viikoittain tutkia onko kaivovesi juomakelpoista? Ellei se olekaan, kuka maksaa kulut? Onko tässä enää kyse järven virkistyskäytöstä?

Ähtärinjärven tilaan vaikuttaa monikin asia. Metsäojat ovat vanhoja, eikä niissä ole selkeytysaltaita. Jos altaat on rakennettu, ne tulvivat yli. Vesi-voimalaitoksella on niin vanha sopimus vedenpinnan säätelyyn, että ne saavat tehdä lähes mitä vain, ihan luvallisesti. Pari vuotta sitten talven aikana rantaviiva katosi kymmeniä metrejä omastakin rannasta. Seuraavana kesänä oli runsaasti levää, kun kaikki ravinteet pohjasta lähtivät liikkeelle vedenpinnan taas noustua.

Ähtärinjärven veden kierto on hidasta. Aluehallintoviraston aikaisempia ympäristölupapäätöksiä selaillessamme löysimme tiedon, että se olisi 1,8 vuotta. Ruokosuon turvetuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan pienen puromaisen ojan kautta suoraan Ähtärinjärven Jolkanlahteen. Lahti on todella matala ja suojaista, sinne eivät tuulet sovi, ja veden kierto on vielä hitaampaa. Tällaisena aikana, kun vettä sataa kesät talvet, miten pystytään takaamaan se, ettei pintavalutuskentältä kevyt humus lähde liikkeelle ja päädy suoraan järveen? Mielestämme ei mitenkään ja se näkyy jo järven tilassa.

Ähtärin ja Pihlajaveden reittien vesienhoidon toimenpideohjelman mukaisesti toimiin ja tekoihin ei ole Ähtärinjärvellä vieläkään päästy. Tilannetta piti saada paremmaksi vuoteen 2015 mennessä ja kun se ei onnistunut, tavoite siirrettiin vuoteen 2021. Joiltain osin tavoiteaikaa on jatkettu vuoteen 2027, edellyttäen että sovittuihin toimenpiteisiin ryhdytään. Toimenpideohjelmassa on myös mainittu, että ”Lisäksi Ähtärinjärven ja Mämmijärven se-

kä Kankijoen ja Mämmikoski-Kirkkokanavan kohdalla on riski, että hyvä tila voi huonontua hoitokaudella 2016–2021. Riskin syynä on, että vesistöjen orgaanisen kiintoaineen kuormitus ja humuskuormitus kasvaa turvetuotannon kasvun ja ilmastomuutoksen vaikutuksista.” Jos sovitussa ohjelmassa on nähty riskinä turvetuotannon kasvu, niin miksi ihmeessä sitten turvetuotantoa pitäisi lisätä?

Toimenpideohjelmasta vielä suoraan kopioituna: ”Lisäksi Ähtärinjärven hyvää tilaa voidaan pitää uhattuna, koska järvellä esiintyy toistuvasti sinileväkukintoja. Rehevyys, kiintoainekuormitus ja varsinkin humuskuormitus heikentävät kaikkien tarkasteltujen jokialueiden ja järvien tilaa. Siitä huolimatta, että tavoitteiden saavuttamisen arvioidaan viivästyvän, toimenpiteiden toteuttaminen tulee aloittaa välittömästi.”

Muistutuksen liitteenä on DI Jaakko Koppisen analyysi Ruokosuon ympäristölupaan kiintoaine ja COD_{Mn} -päästöistä. Sen ja vesienhoidon toimenpideohjelman perusteella esitämme, että ympäristölupaa ei tule myöntää Ruokosuon turvetuotantoalueelle mm. seuraavista syistä: Vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuoteen 2021 mainitaan, että ”Ähtärinjärvi on merkittävä vesistö virkistyskäytön kannalta. Ranta-asutusta järvellä on runsaasti. Kalastus on myös virkistyskäytön muotona yleinen. Lisäksi järvellä harrastetaan mm. veneilyä ja vesiurheilua.” Ähtärin ja Pihlajaveden reittien vesienhoidon toimenpideohjelma ulottuu vuoteen 2021 ja vesienhoidon keskeisenä tavoitteena on estää jokien, järvien ja rannikkovesien sekä pohjavesien tilan heikkeneminen sekä pyrkiä kaikkien vesien vähintään hyvää tilaan. Erinomaiseksi tai hyväksi arvioitujen vesien tilaa ei saa heikentää. Ähtärinjärvellä on riski, että tila huononee kaudella 2016–2021.

Tavoitteet ovat:

- ravinnepitoisuuden pitäminen korkeintaan nykytasolla
- humuspitoisuuden kasvun pysäyttäminen
- elinvoimainen ja monipuolinen kalasto
- säännöstelyn kehittäminen.

Lisäksi on otettava huomioon, että ei ole tehty luotettavaa analyysiä kaikkien valuma-alueella olevien turvetuotantoalueiden päästöistä varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että pitää laskea päästöjen vaikutus myös maksimipäästöjen mukaisesti ei pelkästään ns. ominaiskuormien mukaan.

Vesienhoidon toimenpideohjelman tavoitteiden täyttyminen vaarantuu ja samalla riski Ähtärinjärven luokituksen laskuun kasvaa.

8) Anttila Kimmo ja Jyväskylä Mari (Koppeloranta 989-402-2-67) ovat muistutuksessaan vaatineet, että Ruokosuon turvetuotantoalueelle ei tule myöntää ympäristölupaa, koska päästöt ja erityisesti humuspäästöt lisääntyvät. Ähtärinjärvi on merkittävä vesistö virkistyskäytön kannalta ja alueella on paljon ranta-asutusta. Vesienhoidon toimenpideohjelman tavoitteet – ravinnepitoisuuden pitäminen korkeintaan nykytasolla sekä humuspitoi-

suuden kasvun pysäyttäminen – vaarantuvat, jos turvetuotantoalueita lisätään.

Ähtärinjärven ranta-asukkaina muistuttajat ovat nähneet järven kunnan heikkenemisen vuosien ajalta. Viime vuosi oli kuitenkin kaikkein huonoin. Sinilevää oli lauttoina heinäkuusta ihan jäiden tuloon saakka järven pohjoisosista aina Välivedelle saakka. Sellainen vesi ei houkutellut uimaan eikä edes kalastamaan. Ranta-asukkaina muistuttajat viettävät kesää perikunnan omistamassa mökissä lähellä Jolkanlahtea. Oma rantatontti on hankittuna Välivedeltä. Molemmilta rannoilta on viime kesältä huonoja kokemuksia. Levää oli paljon, vaikka oli sateinen ja viileä kesä. Olisiko Ruokosuon kunnostustöiden aloitus vaikuttanut asiaan?

Ähtärinjärvellä veden vaihtuminen on muutenkin hidasta. Vanhoissa metsäojissa ei ole selkeytysaltaita ja ne ojat, joissa altaat ovat tehtynä, näkyvät tulvivan yli. Lisäksi ongelmia aiheuttaa veden pinnan voimakas säätely, joka saa pohjan ravinteet pintaan. Ähtärin ja Pihlajaveden reittien vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2016–2021 on nähty riskinä, että vesistöjen orgaanisen kiintoaineen kuormitus ja humuskuormitus kasvavat turvetuotannon kasvun ja ilmastomuutoksen vaikutuksesta.

Toimenpideohjelmassa on todettu, että rehevyys, kiintoainekuormitus ja varsinkin humuskuormitus heikentävät järven tilaa. Lisäksi on todettu, että toimenpiteiden toteuttaminen tilanteen parantamiseksi tulee aloittaa välittömästi.

Kyseisessä vesienhoidon toimenpideohjelmassa on maininta, että Ähtärin ja Pihlajaveden reittien valuma-alueella oli vuonna 2013 toiminnassa 34 kpl yli 10 ha:n turvetuotantoaluetta, joiden ympäristölupien mukainen kokonaispinta-ala oli yhteensä noin 2600 ha. Lisäksi alueella toimii joitakin alle 10 ha turvetuotantoalueita. Eikö nyt olisi aika huolehtia näiden jo toiminnassa olevien alueiden päästöjen saamisesta kuriin, eikä missään nimessä myöntää uusia lupia ja antaa vanhoille luville jatkoaikaa?

Vesienhoidon toimenpideohjelmassa on Ähtärinjärven tilasta ja tavoitteista mainittu seuraavaa: ”Ähtärinjärvellä esiintyy sinileväkukintoja vuosittain. Järven tilan kannalta suuri ongelma on tällä hetkellä valuma-alueen maankäytön aiheuttama humus- ja orgaanisen aineksen kuormitus. Järveä myös säännöstellään. Samat tekijät ja tavoitteet koskevat myös alapuolista Väli-vettä, Hankavettä ja Moksunjärveä. Tavoitteet: ravinnepitoisuuden pitäminen korkeintaan nykytasolla ja ennen kaikkea humuspitoisuuden kasvun pysäyttäminen sekä elinvoimainen ja monipuolinen kalasto ja säännöstelyn kehittäminen.”

Kuten pari viime vuotta ovat osoittaneet, tulevaisuudessa suurimmat tulvat eivät aiheudukaan lumien sulamisesta vaan rankkasateista, joita voi esiintyä mihin vuodenaikaan hyvänsä ja joihin varautuminen on vaikeaa. Ilmastonmuutosta seuraava valunnan kasvu voimistaa ravinnekuormitusta vesistöihin ja sitä kautta rehevöitymistä. Miten tässä tilanteessa voidaan siis edes harkita uuden turvetuotantoalueen luvan hyväksymistä?

9) Forsman Jari (Kesäkolo 989-409-3-146-A) on matkailu ja lomakau-punkina profiloituneen Ähtärin vapaa-ajan asukkaana ja Rahkaneva Oy:n suunnitteleman turvetuotantoalueen kuivatusvesien aiotun johdatuspaikan (Jolkanpuro –Jolkanlahti) läheisen lomakiinteistön omistajana todennut, et-tä Ähtärinjärven tila ei kaupungin sivujen (Ähtärinjärven kuormitus ja rehe-vöityminen) eikä muistuttajan omakohtaisen kokemuksen perusteella ole mairitteleva. Kesäisin toistuvat leväsiintymät ja silmin havaittava rehevöi-tyminen ei ainakaan tule vähenemään lisääntyvästä kuormituksesta. Verk-kosivujen mukaan ”Ähtärinjärvi on rehevöitymässä ja järven syvänteet kär-sivät hapen puutteesta varsinkin talvisin. Järvessä on esiintynyt sinileväku-kintoja useana vuonna ja rehevöityminen näkyy myös särkikalojen runsas-tumisena”. Käytännön virkistyskäytössä tämä näkyy siten, ettei Ähtärinjär-ven vettä voi aiotulla johdatuspaikalla suurena osana kesää käyttää eikä siinä ole järkevää uida. Leväsiintymät ovat jo nyt merkittävä ongelma ja johdatuspaikan lisääntyneen kuormituksen ei voi nähdä ainakaan paranta-van tilannetta. Kuormituksen lisääntymisen ja rehevöitymisen vaikutukset eivät luonnollisestikaan rajoitu vain edellä mainittuun, vaan myös kalastus ja kalakannat kärsivät. Kalakannat ovat jo heikentyneet.

Lisääntyvä kuormitus uhkaa vesistöalueen kuntoa. Ähtärin ja Pihlajaveden reittien vesienhoidon vuoteen 2021 tähtäävässä toimenpideohjelmassa Ähtärinjärven ekologinen tila on arvioitu hyväksi mutta todetaan, että Ähtä-rinjärvellä on riski, että tila huononee kaudella 2016–2021. Ähtärinjärven ti-latavoitteeksi vuodelle 2021 on asetettu ravinnepitoisuuden pitäminen kor-keintaan nykytasolla ja ennen kaikkea humuspitoisuuden kasvun pysäyt-täminen. Ähtärinjärven tila ei siis todennäköisesti siedä lisäpäästöjä ja tur-vetuotantoon liittyviä veden laatuun ja sitä kautta ekosysteemin toimintaan kohdistuvia riskejä. Lupaharkinnassa on otettava huomioon Ähtärinjärveen pitkän ajanjakson aikana kohdistuvat kuormitusriskit. Koska vesialueeseen kohdistuvat riskit liittyvät lähinnä vesistöön huuhtoutuvaan kiintoaineeseen, humukseen, ravinteisiin ja rautaan, muistuttaja toivoo kattavaa selvitystä mm. vesienkäsittelystä ja riskianalyysejä huomioiden sekä tulvakaudet että vedenvaihtuvuuden koko Ähtärinjärvessä ja etenkin jo rehevöityneissä osissa Jolkanpuron ja Jolkanlahden läheisyydessä. Mikäli ympäristölupa-harkinnan yhteydessä ei voida riskinarviointiin perustuen todeta hankkeen aiheuttamaa vesistöriskiä vähäiseksi, luvan myöntäminen on vesienhoidon toimenpideohjelman vastaista ja lupaviranomaisen on varovaisuusperiaat-teen mukaan syytä antaa asiassa kielteinen päätös. Ähtärinjärven johda-tuspaikkana toimivat Jolkanpuro ja Jolkanlahti ovat suojaisia vesialueita ja on vähintäänkin realistista epäillä turvetuotannon aiheuttavan merkittäviä paikallisia rehevöitymisvaikutuksia, joiden merkitys lomakiinteistöjen ja alueen vesistönkäyttäjien kannalta voi olla traaginen.

10) Haara Juha, Matti, Liisa ja Rauno (Suvela 989-409-3-72) ovat muis-tutuksessaan vaatineet, että Jolkanlahden puhdistus hoidetaan siten, että Jolkanlahden vanha saastunut alue puhdistetaan eikä Jolkanlahti saastu lisää. Jos näitä kahta asiaa ei saada hoidettua kuntoon, muistuttajat vaati-vat, että Rahkaneva Oy ei saa ympäristölupaa ja toimintalupaa Ruokosuon turvetuotantoalueelle.

Hakijan arvio siitä, ettei hankkeesta aiheudu vesistön pilaantumista, on täysin väärä. Lisäksi hakemuksen mukaan pitoisuuksien nousu Ähtärinjärvessä jää niin pieneksi, että sitä ei käytännössä pystytä huomaamaan. Mihiin arvio ja hakemuksen kommentti perustuvat, kun turvetuotanto on jo nyt aiheuttanut Jolkanlahden saastumisen? Suurin osa kiintoaineesta, fosforista ja typestä laskee Jolkanpuron kautta Jolkanlahteen. Jolkanlahdessa virtaama on pienempi kuin keskellä Ähtärinjärveä. Viimeisen parin vuoden aikana lahteen on kerääntynyt sinilevää, joka on estänyt muistuttajia menemästä uimaan. Sinilevän kyllä huomaa. Viime kesänä muistuttajat eivät päässeet kertaakaan uimaan Jolkanlahteen sinilevän vuoksi. Sinilevällä on myös taloudellisia seurauksia, jos muistuttajat päätyvät myymään kesämökkinsä sinilevän takia.

Päästöt jäävät Jolkanlahteen ja veden vaihtuvuus lahdessa ei ole hyvä etenkin tyyninä kesäpäivinä, jolloin kesämökkien käyttö on suurinta. Tästä osoituksena on sinilevän esiintyminen koko lahteen alueella, josta kärsivät kaikki Jolkanlahden etelänpuoleiset 7 kesämökkiä. Tämän vuoksi ranta-asukkaiden virkistyskäyttöarvo Jolkanlahden rannoilla heikkenee ja vedenlaatu huononee huomattavasti.

11) Inkiläinen Ismo (Haapala 989-409-3-75) on muistutuksessaan vastustanut Rahkannevan turvetuotannon aloittamista, sillä järven tila on jo nyt melko huono.

12) Jouppila Heikki, Sinikka, Markus ja Terhi (Eräjärvi 989-409-3-351) sekä **13) Martikkala Pentti (Kaarnaranta 989-409-3-340)** ovat saman sisältöisessä muistutuksessaan vaatineet, että Ruokosuon päästöjen tulisi olla kiintoaineen, fosforin ja typen sekä muilta osin samaa luokkaa kuin mitä kesäasukkaalta vaaditaan ja, että vesien puhdistus toimii niin, ettei turvetta ja raskasmetalleja tule Ähtärinjärveen yhtään enempää kuin mitä kesäasukkaan on sallittu järveen päästää. Ellei tähän puhdistuksen tasoon päästä, lupaa turvetuotannon aloittamiseen ei tule myöntää. Esitettyssä hakemuksessa Ähtärinjärveen tulevat päästöt ovat huomattava lisä jo nyt järveen tuleviin päästöihin.

Ainoaksi vaihtoehdoksi jää kemiallisen puhdistamon tekeminen turvesuon vesien puhdistusta varten. Kesäasukkaan jätevedet menevät umpisäiliöön ja sieltä jäteasemalle kemialliseen puhdistukseen. Harmaat vedet johdetaan imeytyskenttään saostuskaivon kautta ja saostuskaivo tyhjätyään kahdesti vuodessa.

Muistuttaja osti tonttinsa vuonna 1999 ja seuraavana vuonna alkoi kalastaa. Silloin järvestä tuli runsaasti kalaa etenkin Jolkanlahdesta ja Matonien seutuvalta. Noin 13 vuotta sitten tehtiin metsäojja ja lähelle järveä lasutusallas ja siitä avo-oja järveen. Laskutusallasta ei ole tyhjäty turpeesta kertaakaan, joten kaikki epäpuhtaudet laskevat suoraan järveen. Tämän seurauksena järvestä hävisi siika pian ojien tekemisen jälkeen.

Ruokosuon turpeen tuotanto on aloitettu vuonna 2014 9,9 ha:n alueelta ja sen seurauksena Jolkanlahdelta ja Matoniemen alueelta, johon kyseiset turvesuon vedet laskevat, ei ole tullut yhtään kuhaa tai ahventa vuonna 2015. Siika, kuha ja ahven ovat mainitulta alueelta hävinneet ja mutakerros järven pohjassa lisääntynyt. Lisäksi järven saastuminen haittaisi linnuston ja majavien elinoloja.

Turvetuotannon aloittaminen näin huonosti puhdistettujen jätevesien osalta lisäisi Ähtärinjärven muuttumista vähemmän houkuttelevaksi virkistysalueeksi ja kalojen häviämistä kokonaan ja linnuston elinolojen vaikeutumista.

14) Jutila Liisa ja Yrjö (Jolkanniemi 989-409-3-247) ovat muistutuksessaan vastustaneet ehdottomasti kyseistä toteutussuunitelmaa. Jos toteutussuunnitelma saa kuitenkin hyväksynnän, vaativat muistuttajat tonttinsa ja huvilarakennusten arvonalennuksena yhteensä 28 000 euron kokonaiskorvausta. Jos kesämökistä puuttuu puhdas vesi ja kalat, se on epätädellistä asumista. Siitä on Ähtärinjärvellä jo selviä merkkejä havaittavissa. Jos tällaisia epäpuhtauksia aiheuttavia asioita suunnitellaan ja niiden tuotantoa lisätään, ne aiheuttavat mökkielämän voimistuvaa vähenemistä Ähtärinjärven alueella.

15) Korpinen Kari ja Korpinen Timo (Ranta 989-409-3-220) ovat muistutuksessaan ensisijaisesti vaatineet, että hakemus kaikilta osin hylätään. Jos lupa kuitenkin myönnetään, muistuttajat vaativat Jolkanlahden ja Jolkanpuron tilaa otettavan tarkempaan valvontaan. Veden laadun ja kuormituksen mittauksia on lisättävä. On otettava huomioon tulvien ja pitkien sadekausien aiheuttamat ylilyönnit. On ryhdyttävä toimenpiteisiin heti kuormitusarvojen noustessa. On asetettava tuntuva sakkorangaistus hakijalle toimenpiteiden laiminlyönneistä. Mökin virkistysarvojen alenemisen johdosta muistuttajat vaativat mökkinsä arvon heikentyneestä tilasta 75 000 euroa kertakorvauksena. Hakijalle ei saa antaa lupaa aloittaa mitään laajennustoimenpiteitä ennen kuin mahdollinen lupa on myönnetty. Muistuttajat vaativat hakemuksen asettelua sevitysmenettelyyn.

Mökkiläisten ja järven asukkaiden huoli Ähtärinjärven käytöstä virkistys- ja kalastusalueena on suuri. Ähtärinjärvi ei kestä enää lisää kuormitusta. Vapaa-ajan mökkimme on ollut perheemme omistuksessa vuodesta 1995 alkaen virkistys ja kalastuskäytössä. Seuranta on kertynyt monelta vuodelta. Viime kesänä havainnoitiin seuraavaa; kalan tulo oli heikkoa Jolkanlahdessa, joka on tunnetusti ollut kalan kutulahti. Pikkukalaparvet olivat pois rannastamme, jossa niitä on totuttu näkemään joka kesä suuria parvia. Veden laatu on paljain silmin havainnoituna erittäin humuspitoista. Pyydykset ovat likaisia nostettaessa järvestä. Uiminen on epämukavaa ihoon tarttuvan humuksen johdosta. Saunassa käytetty järvivesi kuivuuessaan jätti saunaan oudon nevan hajun. Ei ole tarkoituksenmukaista tuoda pesuvesiä mukanamme käyttöveden lisäksi. Tiedoksemme tuli kuulutus ympäristölupahakemuksesta, josta vasta selvisi Rahkaneva Oy:n Ruokosuon kunnostustoimet jo 2014 9,9 ha:n alueella. Emme voi kuvitella toiminnan tästä vielä kasvavan, jos tilanne on nyt jo tämä. Järven ympäristön maatalouden päästöjen vähenemisen myötä turvetuotannon kuormitukset vielä korostu-

vat. Omiin näköhavaintoihin perustuen emme voi uskoa Ruokosuon ympärillä suojametsäalueen olevan riittävä este turvepölyn kulkeutumiselle järven suuntaan. Kesäaikana vallitseva tuulen suunta on yleensä etelä-länsi. Tuulen voimakkuus näinä ilmastonmuutosaikoina on kasvava ja puuston korkeus ei ole riittävä este.

16) Laakso Markku (Mattila 989-409-3-147 ja Juhanila 989-409-3-74) on muistutuksessaan vaatinut, että hakemus kaikilta osiltaan hylätään. Toissijaisesti muistuttaja vaatii, että lupa myönnetään seuraavin ehdoin: Kaikki mahdolliset valuma-altaat ja puhdistuskentät rakennetaan heti aloitusvaiheessa. Vedenlaatua Jolkanpurossa ja Jolkanlahdessa seurataan säännöllisesti. Kesämökille tuodaan vesijohto tai rakennetaan kaivo Rahkaneva Oy:n kustannuksella. Kesämökin arvonalennus korvataan täysimääräisesti ulkopuolisen asiantuntijan arvion mukaisesti.

Nykyisen turvetuotannon vaikutuksesta Jolkanlahden vesi on heikentynyt laadultaan merkittävästi. Vesi on muuttunut väriltään tummemmaksi ja siinä on havaittavissa selkeästi turpeen haju. Lisäksi järven pinnassa havaitaan tyynellä säällä ajoittain turvepölyä. Näitä haittoja ei missään tapauksessa saa ainakaan lisätä. Pesuvesi mökillemme otetaan pumpulla järvestä. Veden laatu on heikentynyt turpeen tuotannon vuoksi huomattavasti ja tulee aiheuttamaan meille kustannuksia, joko vesijohdon tai kaivon muodossa. Tällä kaikella on huomattava merkitys myös omistamamme kesämökin rahalliseen arvoon, puhumattakaan käyttöarvosta. Tällaisia hankkeita ei tule toteuttaa vesistöjen läheisyydessä.

17) Kiinteistöyhtymä Antti, Harri, Ilkka ja Timo Nuolivirta (Tuuliranta 989-409-3-73 sekä 989-409-3-135) ovat muistutuksessaan vastustaneet toiminnan aloittamista ennen kuin muutoksenhakukäsittely on saatu päätökseen. Suon kuivatusjärjestelyt on jo aloitettu vuonna 2014 pelkällä ilmoitusmenettelyllä ja sen vaikutukset Jolkanlahden ja Ähtärinjärven alaosan silmin havaittavaan veden laatuun ovat olleet välittömät.

Jolkanlahden suulla, järven rannassa sijaitsevalle kiinteistöllemme on siitä syystä perustettu heinäkuussa 2015 levätilanteen havaintopiste. Ähtärinjärven levätilanne on heikentynyt vuosi vuodelta ja jopa viileänä ja sateisena kesänä 2015 sinileväkukintoja esiintyi koko heinä- ja elokuun ajan, vaikka veden lämpötila pysytteli alle 20 C. On selvää, ettei järvi kestä yhtään enempää ravinnekuormitusta.

Hakemus sisältää paljon lukuja vesienkäsittelylaitoksen tehoista, mutta ei minkäänlaisia lukuja jo tehdyn kunnostusvaiheen ajalta tai sitä ennen. Hakijan taholta ei ole osoitettu mitenkään, kuinka paljon jo toteutettu kunnostusvaihe on järven ravinnetilaan vaikuttanut.

Hakemuksen perusteena ei ole esittää mitään mittaustuloksia järven nykyisestä ravinnekuormituksesta. Näin ollen on mahdotonta arvioida hakijan esityksiä ravinnepitoisuuksien noususta Jolkanpurossa tai -lahdella.

Edellytämme jatkuvaa, vähintään vuosittaista ja kuormitusaikaan liittyvää vesien laadun valvontaa Ähtärin kaupungin ympäristöviranomaisen toimesta sekä tulosten tiedottamista kaikille asianosaisille säännöllisesti. Mahdollisten kuormitusarvojen ylittyessä on lähimmän viranomaisen velvoitettava hakija kasvattamaan valumavesien puhdistustehoa. Tätä varten ehdotamme hakijan rahastoivan riittävän määrän tulevien lisäysten varalle.

18) Nyysölä Timo (Nyysölä 989-409-3-318) on muistutuksessaan ensisijaisesti vaatinut, että Ruokosuon turvetuotantoalueen ympäristölupa myönnetään turvetuotannon ympäristösuojeluohjeiden mukaisesti. Toissijaisesti muistuttaja vaatii, että luvan ehtoissa on mukana seuraavat asiat; Toiminnalle annetaan lupa, kun pintavalutuskentät ovat hyväksytysti tehty. Jolkanlahdelle lisätään veden laadun tarkkailupiste. Hakijan on esitettävä puolueeton vedenlaadun tarkkailun toteuttaja. On määrättävä korvaus esimerkiksi kalastuskunnalle siinä suhteessa, mitä toiminta lisää rasittaa järven tilaa (noin 5 % lisäkuormitus alueen turvetuotannossa). Pintavalutuskentän rakentamiselle myönnetään lupa muutoksenhausta huolimatta turvatulla vakuudella.

Koska turvetuotanto on jo aloitettu alle 10 hehtaarin alalla, on vesistöjen kuormituksen seurannan ja tarkkailun kannalta mielekääntä antaa ympäristölupa, jotta turvetuotanto, vaikkakin se lisääntyy, tulee se tiiviimmän tarkkailun alaiseksi ympäristöluvan mukaan. Korvaus toiminnasta esimerkiksi kalastuskunnalle on suhteutettava hakijan esittämän turvetuotannon lisäyksen mukaisesti.

Ähtärin ja Pihlajaveden reittien vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuoteen 2021 on mainittu, että maataloutta on jonkin verran Ähtärinjärven pohjoisosissa, mutta muuten vähän. Asutusta on myös melko vähän, vaikka kesämökkejä on toisaalta varsin paljon. Muun kuormituksen suhteellisen vähäisyyden vuoksi metsätalouden ja turvetuotannon kuormituksen merkitys järvien tilalle korostuu.

19) Ojanperä Marjo (Kivirinne 989-409-3-286) on muistutuksessaan todennut, että turvetuotannolle ei tulisi myöntää ympäristölupaa, koska Ähtärin ja Pihlajaveden reittien vesienhoidon toimenpideohjelmassa on nähty riskinä, että vesistöjen orgaanisen kiintoaineen kuormitus ja humuskuormitus kasvaa turvetuotannon kasvun vaikutuksista. Toimenpideohjelmassa on todettu, että rehevyys, kiintoainekuormitus ja varsinkin humuskuormitus heikentävät järven tilaa. Lisäksi on todettu, että toimenpiteiden toteuttaminen tilanteen parantamiseksi tulee aloittaa välittömästi. Rehevöityminen lisää sinilevää Ähtärinjärvessä, jota onkin havaittu enenevässä määrin viime kesinä. Lisääntyvä sinilevä haittaa järven virkistyskäyttöä ja on selvä terveysriski. Järvellä on runsaasti loma-asutusta, joiden virkistyskäyttöarvo ja sitä myöten rantatonttien arvo laskee sinilevän myötä. Ähtärinjärvi on alueensa merkittävin vesistö jollaisena se tulisi säilyttää.

20) Palojärvi Anneli ja Palojärvi Heikki Palojärvi Heimo Eljas kp.:n puolesta (Mäkiranta 989-409-3-230) ovat muistutuksessaan todenneet, että kyseessä olevan turvetuotantoalueen vesien laskeminen Jolkanpu-

roon lisää merkittävästi kiintoaineiden sekä ravinteiden kulkeutumista vesistöön. Hankkeesta aiheutuu aivan varmasti veden pilaantumista. Siksi emme omasta puolestamme hyväksy hankkeen kuivatusvesien laskemista Jolkanpuroon. Ähtärinjärven vesi on ollut jo pitkään huonolaatuista, leväkukintaa esiintyy yleisesti kesäisin. Jolkanlahden veden huononemisesta on oma havainto noin 10 vuoden takaa, jolloin läheistä rämeikköä ojitettiin ja vedet johdettiin vanhoihin ojiin, joista ne virtasivat suoraan puroon. Sen seurauksena veden laatu huononi niin, että kaloista ei ollut ojituksen jälkeen kesällä merkkiäkään Jolkanpurolla eikä Jolkanlahdessa Matoniemen rannan tuntumassa, kun kävin siellä. Lupaa ei tule myöntää. Turvetuotantoalueen kuivatusvedet vaikuttavat pitkän aikaa järven kalakantoihin ja virkistyskäyttöön.

21) Ruokonen Keijo (Hannuksela 989-409-11-68) on muistutuksessaan vaatinut, että lupahakemus tulee hylätä. Hakemus ei täytä Ympäristöhallinnon ohjeen (2015) linjauksia.

Kiinteistörekisterikartan perusteella muistuttajan kiinteistön suunnalta katsottaessa suoja-alueen sisään jää pisimmiltään noin 200 metriä avointa maastoa peltojen takia. Lisäksi suojavyöhyke on piirretty alueille, jotka eivät ole hakijan hallinnassa. Näiden seikkojen takia muistuttaja katsoo, että hakemus ei täytä paikan suhteen annettuja ohjeita.

Lukiessa hakemusta saa sen käsityksen, että pelloista ja kantatiestä 68 aiheutuisi turpeentuotantoon verrattavaa pöly- ja meluhaittaa, jonka vuoksi kenties tässä tapauksessa voisi suojaraja olla alempi. Pölyhaittaa ei kantatiestä voi tulla, koska se on kestopäällystetty. Pelloista voi tulla pölyä keväällä, kun pintaa karhitaan, mutta jyräyksen jälkeen ei haittaa enää ole, joten haitta kestää ehkä päivän vuodessa, toisin kuin turpeentuotannosta. Myöskään melun aiheutumista ei voi verrata viljelystä aiheutuvaan. Turvetuotanto on erityyppistä kuin muutamana päivänä tapahtuva pelloilla työkentely. Lisäksi hakemuksessa ei huomioida, että suojavyöhykkeellä oleva puusto on valtaosin mäntymetsää, joka on tulossa harvennettavaksi. Tällöin metsän pölynpidätyskyky heikkenee entisestään.

Mikäli kuitenkin edellä mainituista seikoista huolimatta hakemus hyväksyttäisiin:

1. Muistuttaja varaa oikeuden korvauksiin kiinteistön arvon alenemisesta tuotantoalueelta tulevan pölyn vuoksi.
2. Tuotannossa on käytettävä ympäristön kannalta mahdollisimman vähän pölyä ja melua aiheuttavia koneita ja laitteita.
3. Tuotanto on keskeytettävä klo 22:00–06:00 ajaksi.
4. Tuotanto ja kuormaus on keskeytettävä, kun alueelta tuulee muistuttajan kiinteistön suuntaan.
5. Tuotantoalueelle on asennettava sääasema joka tallentaa säätiedot myöhempiä tarkistuksia varten.

22) Ruokonen Tahvo (Kotikulma 1 989-409-11-81) on muistutuksessaan todennut, että turvetuotanto aiheuttaa vesistöjen pilaantumista, pölypäästöjä, meluhaittaa ja terveysuhkaa poltettaessa turvetta.

23) Sairanen Antti (Linnunlaulu 989-409-3-294-3) on muistutuksessaan vastustanut turvetuotantoalueen perustamista Ruokosuon alueelle. Ähtärinjärvi on jo huonossa kunnossa. Runsasta sinileväesiintymistä on ollut useita vuosia. Viime vuosina ei järveen ole voinut mennä uimaan heinäkuusta eteenpäin. Viime syksynä kukinta alkoi heinäkuun alussa ja jatkui syksyyn. Järven vesi on humuspitoista ja turvetuotanto huonontaa veden laatua entisestään. Puhdistuksen raja-arvoiksi on esitetty 55 % kiintoainelle, 45 % jää kuitenkin käsittelemättä. Fosforin ja typen jäljiltä jää lähes 80 %. Mökkiläisiltä vaaditaan kattavia investointia jätevesien puhdistukseen, mikä on järven tulevaisuuden kannalta hyvä asia. Voittoa tavoitteleva yritykseltä pitää vaatia tiukempia raja-arvoja omalle tuotannolle.

24) Ylimäki Kalevi ja Anna-Liisa (Kivirinne 989-409-3-286) ovat muistutuksessaan todenneet, että Ähtärin ja Pihlajaveden reittien vesienhoidon toimenpideohjelmassa sanotaan, että pyritään pitämään ravinnepitoisuus korkeintaan nykytasolla ja pysäytetään humuspitoisuuden kasvu. Turvetuotanto lisää molempia. Tätä kautta lisääntyy myös sinilevä, jota viime kesänä sen viileydestä huolimatta oli paljon jo heinäkuun puolenvälin paikkeilla. Ympäristölupahakemuksen mukaan turvealueen kuivatusvedet johdettaisiin Jolkanpuron kautta Jolkanlahteen, joka on tunnetusti matalavetinen paikka. Siinä vaihtuu vesi hitaasti, niin kuin koko järvestä. Kaikkien järven rannoilla olevien mökkien arvo laskee, kun järven vesi pilaantuu.

25) Ylimäki Ari (Kivirinne 989-409-3-286) on muistutuksessaan vastustanut ympäristöluvan myöntämistä turvetuotannolle, koska se huonontaisi entisestään Ähtärinjärven tilaa. Ähtärinjärvellä on todettu viime vuosina erittäin runsaasti sinilevää, joka johtuu järveen pääsevistä ravinteista ja järven humuspitoisuuden lisääntymisestä. Lisäksi turvetuotannosta aiheutuu päästöjä alueelle. Jos Ähtärinjärven kunto on jo nykyisellään huolestuttava, miksi pitäisi lisätä järven kuormitusta entisestään? Ähtärin ja Pihlajaveden reittien vesien toimenpideohjelmassa on suunniteltu järven kunnan parantamiseksi tehtäviä toimenpiteitä. Ne olisi aloitettava välittömästi. Mitä asian hyväksi on tehty? Ähtäri on tunnettu matkailukaupunki, joka on tunnettu virkistysalueistaan ja puhtaasta luonnosta ja järvistä. Mitä nämä vesistöjen pilaantumiset tekevät Ähtärin maineelle?

26) Ylimäki Markku (Kivirinne 989-409-3-286) on muistutuksessaan vastustanut ympäristöluvan myöntämistä turvetuotannolle, koska esimerkiksi vuonna 2015 (kylmä kesä) sinilevää oli runsaasti jo heinäkuun puolivälissä ja järvi uimakelvoton, eli järvi ei voi tälläkään hetkellä hyvin. Vanhat metsäojat ja harvat, puhdistamattomat selkeytsaltaat eivät yli tulviessaan myöskään auta Ähtärinjärven tilaa. Järvestä vesi vaihtuu hitaasti, joka edesauttaa humuspitoisuuden lisääntymistä. Samasta syystä kuivatusvesien johtaminen matalaan ja suojaamaan Jolkanlahteen ei ole hyvä ratkaisu. Turvetuotantoalueen myötä päästöt ja erityisesti humuspäästöt Ähtärinjärvellä lisääntyvät, joka on vastoin vesienhoidon toimenpideohjelman tavoitteita

(ravinnepitoisuuden pitäminen korkeintaan nykytasolla sekä humuspitoisuuden kasvun pysäyttäminen). Ähtärinjärvellä on paljon ranta-asutusta ja muuta virkistyskäyttöä, jotka kärsivät vesistön pilaantumisesta.

Hakemuksen täydennys

Hakija on vastineen ohessa toimittanut hakemuksen täydennyksen. Täydennyksessä esitetyt toiminnan päästöistä alapuoliseen vesistöön aiheutuvia pitoisuuslisäyksiä koskevat korjatut tiedot on esitetty Hakemuksen sisältö -osassa. Muilta osin täydennys on esitetty tässä.

Pintavalutuskentän turpeen fosforipitoisuuden keskiarvo on 750 mg/kg, rautapitoisuuden keskiarvo 6 900 mg/kg ja mangaanipitoisuuden keskiarvo 13 mg/kg.

Laajennusalueella olemassa olevat ojat ovat iältään noin 15 vuotta. Vanhojen ojien pohjalla kasvaa sammalta, eivätkä ne ulotu mineraalimaahan asti. Laajennusalueen jako-oja pyritään tekemään siten, ettei se ulotu mineraalimaahan asti.

Tilalla 989-409-11-72 sijaitseva lähde sijaitsee noin 187 m korkeudella merenpinnasta ja tuotantoalueelta katsottuna luoteessa. Tuotantoalueen laajennuksen korkein kohta on noin 180 m merenpinnasta. Pohjaveden virtaussuunnaltaan lähde sijaitsee tuotantoalueen yläpuolella, noin 550 m tuotantoalueen laajennuksen reunasta mitattuna, eikä tuotantoalueen laajennuksella voi näin ollen olettaa olevan kuivattavaa vaikutusta lähteeseen. Lähteessä on kansi ja se sijaitsee yli 500 m päässä tuotantoalueesta, joten pölylaskeumat eivät heikennä huomattavasti lähteen veden laatua. Kantatie 68 viertä kulkee kunnallinen vesijohto, josta suurin osa lähialueen talouksista ottaa käyttövetensä.

Hakijan vastine

1. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon hakija vastaa, että hakija tulee ilmoittamaan pudistustehojen pitoisuudet vuosikeskiarvojen lisäksi myös virtaamapainotteisina keskiarvoina. Jos tuloksista käy ilmi ongelmia virtaamahuippujen aikaan, tullaan vesiensuojelua tältä osin tehostamaan erityisesti kiintoaineen ja humuksen osalta.

Jolkanpuron muutokset on laskettu jakamalla keskimääräinen päästö uoman keskivirtaamalla. Ravinnepitoisuuksien nousu Jolkanpurossa on kohtuullisen suuri johtuen puron pienestä valuma-alueesta. Keskivirtaamaan verratessa fosforipitoisuuden nousu on alle 9 % ja typpipitoisuuden nousu on alle 20 %. Ähtärinjärvessä pituisuuksien nousu on huomattavasti pienempi ison virtaaman ja vesitilavuuden vuoksi.

Hakija on vastineen mukana toimittamassaan täydennyksessä täydentänyt tietoja tilalla 989-409-11-72 olevasta lähteestä.

Laajennusalueella olemassa olevat ojat ovat iältään noin 15 vuotta. Vanhojen ojien pohjalla kasvaa sammalta, eivätkä ojat ulotu mineraalimaahan as-

ti. Laajennusalueen jako-oja pyritään tekemään niin, ettei se ulotu mineraalimaahan asti. Mikäli jako-ojaa ei voida toteuttaa niin, ettei se ulotu mineraalimaahan asti, tullaan vesien jakaminen toteuttamaan jakoputkistolla. Putkisto sijoitetaan maan pintaan, eikä näin tarvitse kaivaa syviä jako-ojia.

Hakijan teettämän turveanalyysin perusteella pintavalutuskentän turpeen fosforipitoisuus on 750 mg/kg. Näyte on otettu neljästä kohdasta käytössä olevalta kentältä sekä kahdesta kohdasta laajennusalueelta. Näytteet on sekoitettu keskenään ja niistä on analysoitu kokonaisfosfori. Fosforipitoisuuden ollessa alle 800 mg/kg ”Kenttä puhdistaa todennäköisesti fosforia silloin, kun turpeen sisältämän fosforin keskiarvopitoisuus on alle 800 mg/kg ja turpeessa on jonkin verran rautaa, alumiinia, mangaania, kalsiumia ja magnesiumia. Tämänhetkisten tulosten pohjalta suhteen $(Fe + Al + Mn)/P$ tulisi olla > 50 , mutta jonkin verran pienempikin suhde saattaa riittää”.

2. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon hakija vastaa, että hakija on arvioinut Jolkanpuron kalataloudellisen merkityksen vähäiseksi, koska puro kuivuu, suistoaluetta lukuun ottamatta, lähes täysin kesäkauden aikana. Puroa on kaivettu suurelta osin ja se ei suo luonnollisia suoja-
paikkoja kaloille.

Lausunnossa esitetty kalatalousmaksun suuruus (300 euroa/vuosi) vuositasolla on suuri, mutta hakija hyväksyy sen, mikäli lupa myönnetään. Esitetty 10 vuoden kertamaksu (3000 euroa / 10 vuotta) ei ole linjassa muihin toimijoihin nähden, jotka harjoittavat toistaiseksi voimassa olevaa liiketoimintaa. Esimerkiksi, jos hakija joutuu poliittisen tahdon niin ollessa tai markkinatalouden määräämänä lopettamaan tuotannon kannattamattomana, on hakija maksanut turhaan haitasta, jota ei tule aiheuttamaan. Hakija esittää, että kalatalousmaksu tultaisiin perimään jokaisen tuotantovuoden alussa, erillisellä laskulla.

3. Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoon hakija vastaa, että tuotantoalueen fosforipäästöjä pyritään vähentämään mahdollisimman paljon. Hakija ei pysty lupaamaan pintavalutuskentälle suurempaa reduktiota kuin mitä keskimäärin pintavalutuskenttien teho on.

4. Ähtärin kaupungin terveysuojeluviranomaisen lausuntoon hakija vastaa, että, hakija sitoutuu harjoittamaan toimintaa siten, etteivät toiminnan melu, päästöt ilmaan, veteen ja maaperään eivätkä jätteet aiheuta kohtuutonta rasitusta tai terveyshaittaa.

5. Ähtärinreitin kalastusalueen (989-876-3-1 ja 989-402-876-1) muistutukseen hakija vastaa, että kuten muistutuksessa huomautetaan ja hakijan hakemuksessa kerrotaan, tullaan tuotantoalueella käyttämään (BAT) parhainta käytössä olevaa puhdistustekniikkaa vesiensuojelussa. Vesiensuojelurakenteet tullaan rakentamaan myös laajennusalueen osalta valmiiksi ennen tuotantoalueen kunnostusta, kuten on toteutettu jo olemassa olevaa tuotantoaluetta kunnostettaessa. Vesiensuojelurakenteista pidetään huolta

vuosittain. Rakenteita tarkkaillaan käyttötarkkailun yhteydessä, josta pidetään pöytäkirjaa.

6. Kari Aholan (Kumpulanniemi 989-409-3-109-4) ja 11. Ismo Inkiläisen (Haapala 989-409-3-75) muistutukseen hakija vastaa, että Ähtärin ja Pihlajaveden reittien vesienhoidon toimenpideohjelma vuoteen 2021 mukaan Ähtärinjärvi on hyvässä tilassa sekä vedenlaadun, että ekologisten laatu-tekijöiden perusteella. Ähtärinjärven puskurikyky on myös hyvä.

7. Birgitta Anttila (Suvimännikkö 989-409-3-295) on huolissaan kesän 2015 vedenlaadusta, kemikaalien joutumisesta kaivoon, järven yleisestä kuormittuneisuudesta, Jolkanlahden kuormituksesta, vesiensuojelun toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamisesta ja siitä, että kuormituslaskelmat tulisi tehdä eri tavalla. Hakija vastaa muistutukseen, että Ruokosuon kunnostus on tehty alkaen syksystä 2015, joten kesän 2015 vedenlaatuun hankkeella ei ole vaikutusta. Toiminnassa ei käytetä kemikaaleja. Jos kemikaaleja käytettäisiin, ne olisivat todennäköisesti vastaavia kuin kemikaalit kunnallisilla jätevedenpuhdistamoilla. Jätevedenpuhdistamot laskevat kemikaaleilla puhdistetut vedet vesistöihin. Ruokosuon tuotantoalueesta aiheutuva kuormitus ei heikennä toimenpideohjelman tavoitteisiin pääsyä, koska Ruokosuon tuotantoalueella käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa vesiensuojelussa ja toimitaan ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Ähtärinjärven puskurikyky on myös hyvä. Lisäksi alue on kuivatettu erittäin tehokkaasti kahdella metsäojitus kerralla, joista toinen on suoritettu 2000-luvulla. Tuotantoalueen ja lisäalueen tehokkaasta kuivatuksesta ja metsätalouden vesiensuojelun vähäisyydestä johtuen kuormituksen lisäys jäisi pieneksi.

Analyysi päästöistä (Koppinen Jaakko)

”1. Turvetuotannon päästötarkkailusta ja –laskennasta”

- Valunnan kasvu itsessään ei lisää kuormitusta vaan vesimäärää las-kuojassa.
- Orgaanisen aineksen hapen kulutusta kuvaavan COD_{Mn} :n pitoisuuden nousu Ruokosuon hankkeen vaikutuksesta on arvioitu olevan Ähtärin-Pihlajaveden reitillä $0,0006 \text{ mg/l O}^2$ (täydennys 3.2.2016, kohta 9). Ruokosuon hankkeen ei siis ole oletettu puhdistavan vesiä.
- Rankkasateiden ja lumien sulamisesta aiheutuvien valunhuippujen tuottamat vesimäärät on arvioitu voitavan käsitellä ilman ohijuoksutuksia. Rakenteet on suunniteltu ja tehty parhaan saatavilla olevan tiedon mukaan ja niitä ei tule verrata toisten toimijoiden mahdollisesti vuosikymmeniä sitten tekemiin rakenteisiin.
- Turvepölystä aiheutuva kuormitus on häviävän pientä, kun otetaan huomioon pölyn massa ja ojien pinta-ala, joihin pöly kerääntyy.
- Eristysojien eroosiosta aiheutuva kuormitus on hyvin vähäistä, koska eristysojajometrejä on hankkeessa suhteellisesti vähän. Ojituksen kuormitus vastaa metsäojituksen kuormitusta. Alue on metsäojitettu ennestään.

- Kunnostusvaiheen kuormitus on arvioitu käyttäen tietoja vastaavista hankkeista. Tapa on yleisesti käytössä hallintokäytännössä arvioitaessa kunnostusvaiheen kuormitusta. Periaatteessa kuormitus voidaan arvioida käyttämällä hyvinkin yksityiskohtaisia osakuormituksia, näytteenottoa ja tarkkailua, mutta se ei ole taloudellisesti mielekäästä ottaen huomioon saavutettava tarkemman arvion lisätarkkuus.
- Kuormitus on laskettu käyttäen koko hankkeen pinta-alaa (33 ha), jossa ovat mukana myös muut kuin tuotantoalat.

”2. Päästöjen kokonaismäärästä”

Lupahakemuksessa tehdyt arviot koskevat Ruokosuota, jonka rakenteet on suunniteltu ja tehty parhaan saatavilla olevan tiedon mukaan ja niitä ei tule verrata toisten toimijoiden mahdollisesti vuosikymmeniä sitten tekemiin rakenteisiin. Ruokosuolla lähtökohtana on, että rakenteet toimivat suunnitellulla tavalla. Jos poikkeamia havaitaan, poikkeamat korjataan.

”3. Yhteenveto

3.1 Päästöjen arviointi”

Ei ole syytä olettaa, että päästöt olisivat moninkertaiset esitettyihin verrattuna, kun rakenteet on suunniteltu ja tehty parhaan saatavilla olevan tiedon mukaan. Analyysin tekijä monesti vertaa hakemusta muihin tuotantoalueisiin, joilla on todennetusti ollut ongelmia kuormituksen hallinnassa.

Hakemuksessa on esitetty kuormitukset ja pitoisuuksien muutokset brutto- ja nettokuormituksilla.

Hakijan käsityksen mukaan toiminnan tarkkailu on riittävällä tasolla, kun se toteutetaan esitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti. Myös viranomaisen on lausunnossaan alustavasti pitänyt tarkkailua riittävänä.

”3.2 Johtopäätös”

Ruokosuon tuotantoalueesta aiheutuva kuormitus ei heikennä vesiensuojelun toimenpideohjelman tavoitteisiin pääsyä, koska Ruokosuon tuotantoalueella käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa vesiensuojelussa ja toimitaan ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Ähtärinjärven puskurikyky on myös hyvä. Lisäksi alue on kuivatettu erittäin tehokkaasti kahdella metsäojitus kerralla, joista toinen on suoritettu 2000-luvulla. Tuotantoalueen ja lisäalueen tehokkaasta kuivatuksesta ja metsätalouden vesiensuojelun vähäisyydestä johtuen kuormituksen lisäys jäisi pieneksi.

”3.3 Mikäli lupa myönnetään”

Rakenteet on mitoitettu nykyisten ohjeistuksien mukaisille valunnoille. Hakijan käsityksen mukaan toiminnan tarkkailu on riittävällä tasolla, kun se to-

teutetaan esitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti. Myös viranomainen on lausunnossaan alustavasti pitänyt tarkkailua riittävänä.

8. Kimmo Anttilan ja Mari Jyväskylän (Koppeloranta 989-402-2-67) muistutukseen hakija vastaa, että muistutuksen tekijä ei tarkemmin kerro missä Ähtärinjärven alueella perikunnan mökki sijaitsee. Jos kiinteistö on lähempänä Ähtärinrantaa, on siellä tänä vuonnakin havaittu vähäisiä sinilevä esiintymiä. Ähtärin rannalla on huomattavaa haja-asutusta ja suurehko määrä loma-asutusta sekä maataloutta. Näistä syntyvä fosforikuormitus on omiaan ruokkimaan sinilevää ja lisäämään sen esiintymistä.

Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 209/2011 mukaan yhden asukkaan käsittelemättömien talousjätevesien kokonaisfosforin määrä on 2,2 g ja kokonaistypen määrä on 14 g vuorokaudessa. Tämän perusteella laskettuna nelihenkinen perhe, joka viettää keskimäärin 79 vuorokautta (Mökkibarometri 2016) mökillä tuottaa fosforia 695 g/a ja typpeä 4 424 g/a. Näin laskettuna noin kymmenen mökkiä tuottaa saman verran kuin hakijan turvetuotantoalue tulisi päästämään kokonaisfosforia. Ähtärinjärven valuma-alueella on yli 600 loma-asuntoa. Niiden yhteen laskettu kuormitus voi arviolta olla yli 400 kg/a kokonaisfosforia ja 2 650 kg/a kokonaistyppeä, joista huuhtouma vesistöön voi olla jopa puolet. Hakijan tuotantoalueen nettopäästöt ovat 6 kg/g kokonaisfosforia ja 194 kg/a kokonaistyppeä. Sinilevä pystyy käyttämään fosforia suoraan ravinteena, joten sen osuus levän esiintymiseen on huomattava.

Hakija asuu muistuttajan mainitseman Ähtärinjärven alapuolella olevan Väliveden länsirannalla, suunnilleen vastapuolella muistuttajan omistamaa rantatonttia, josta muistuttajan väittämät dokumentoimattomat sinilevähavainnot on tehty. Hakija ei ole havainnut sinilevää vuosien 2012–2016 aikana, jonka ajan hakija on omistanut kiinteistön. Viitaten hakemuksen täydennykseen: ”tuotantoalue sijaitsee Ähtärin ja Pihlajaveden reittien vesienhoidon toimenpideohjelman vesienhoitoalueella. Toimenpideohjelman tavoitteena on estää jokien, järvien ja rannikkovesien sekä pohjavesien tilan heikkeneminen sekä pyrkiä kaikkien vesien vähintään hyvään tilaan. Hakijan esittämän arvion mukaan Ruokosuon tuotantoalueesta aiheutuva kuormitus ei heikennä toimenpideohjelman tavoitteisiin pääsyä, koska Ruokosuon tuotantoalueella käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa vesiensuojelussa ja toimitaan ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Ähtärinjärven puskurikyky on myös hyvä. Lisäksi alue on kuivattettu erittäin tehokkaasti kahdella metsäojitus kerralla, joista toinen on suoritettu 2000-luvulla. Tuotantoalueen ja lisäalueen tehokkaasta kuivatuksesta ja metsätalouden vesiensuojelun vähäisyydestä johtuen kuormituksen, lisäys jäisi pieneksi. Parhaassa tapauksessa alueen ottaminen turvetuotantoon vähentää päästöjä ja parantaa mahdollisuuksia päästä vesienhoitosuunnitelman tavoitteisiin, koska nykyisin vedet virtaavat metsäoimia suoraan alapuoliseen Jolkanpuroon. Arviomme mukaan Jolkanpuron veden tila ja taulukossa (Jolkanpuron vesinäytetulokset) mitatut arvot, eivät muutu olennaisesti turvetuotannosta ja lisäalueiden käyttöön otosta johtuen. Muutos viimeisimpiin mittaus arvoihin voi vaihdelle vuositasolla +/- 10%.

Varautuminen tulviin ja vesienkäsittelyn häiriöihin tuotantoalueella:

Olemassa olevat vesienkäsittelyjärjestelmät on suunniteltu ja toteutettu niin, että ne padottavat vettä erittäin tehokkaasti tuotantoalueelle. Nykyisen tuotantoalueen laskuojassa on säätöpato, jolla on mahdollista padottaa vettä tuotantoalueelle noin 1,5 metriä. Laajennusalueet tulevat myös säätöpatojen piiriin, niin että minimi padotuskorkeus tuotantoalueelle on 1,0 metri. Padotus kapasiteetin suuruus on laajennusalueet mukaan laskettuna noin 12 000 m³. Näin tuotantoalue toimii myös tulva-altaana. Lisäksi vettä on mahdollista padottaa myös lietealtaaseen noin 1 metri, joka tarkoittaa noin 700 m³. Lietealtaan penkereet on suojeltu sortumavaaralta tulvapatkella, joka laskee takaisin vesiensuojelujärjestelmään ja edelleen pv-kentälle.

Poikkeustilanteita varten jolloin, esimerkiksi erittäin voimakkaiden rankkasateiden (>50 mm/h) varalle on jätetty tuotantoalueen reunaan matalampi reunapenger, josta vesi voi turvallisesti vuotaa metsään poikkeustilanteen sattuessa. Tämä toimenpide estää penkereiden sortumisen ja suuremman vahingon aiheutumisen.”

Lisäksi hakija toteaa, että turvetuotanto on vähenemässä koko Suomessa ja myös Ähtärinjärven valuma-alueella, joten myös turvetuotannon aiheuttamat päätöt vähenevät tuotannosta poistuvien alueiden myötä.

9. Jari Forsmanin (Kesäkolo 989-409-3-146-A) muistutukseen hakija vastaa, että Ähtärinjärvi sijaitsee vedenjakajaseudulla ja siihen kohdistuva ravinnekuormitus on suhteellisen vähäistä. Järvi on hyvässä tilassa sekä vedenlaadun, että ekologisten laatutekijöiden perusteella. Hakijan esittämän arvion mukaan Ruokosuon tuotantoalueesta aiheutuva kuormitus ei heikennä toimenpideohjelman tavoitteisiin pääsyä, koska Ruokosuon tuotantoalueella käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa vesiensuojelussa ja toimitaan ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Ähtärinjärven puskurikyky on myös hyvä. Lisäksi alue on kuivatettu erittäin tehokkaasti kahdella metsäojituskerralla, joista toinen on suoritettu 2000-luvulla. Tuotantoalueen ja lisäalueen tehokkaasta kuivatuksesta ja metsätalouden vesiensuojelun vähäisyydestä johtuen kuormituksen, lisäys jäisi pieneksi. Arviomme mukaan Jolkanpuron veden tila ja taulukossa (Jolkanpuron vesinäytetulokset) mitatut arvot, eivät muutu olennaisesti turvetuotannosta ja lisäalueiden käyttöön otosta johtuen. Muutos viimeisimpiin mitaus arvoihin voi vaihdelle vuositasolla +/- 10%.

Tuotantoalueen päästöt eivät ole niin suuria, että ne yksin voisivat aiheuttaa ”merkittäviä paikallisia rehevöitymisvaikutuksia” Jolkanlahdessa, kuten muistuttaja väittää. Vastineen ohessa esitetyn täydennyksen kohdassa 1. on päivitetty taulukko, johon hakija perustaa väitteensä, sekä väitteen, että hankkeen vesistöriskit jäävät hakijan mukaan vähäiseksi.

10. Haara Matti, Liisa Rauno ja Juha (Suvela 989-409-3-72) vaativat muistutuksessaan muun muassa ”nykyisten jo tulleiden päästöjen poistamista”. Lisäksi muistutuksessa vaaditaan, että Jolkanlahden puhdistus hoi-

detaan niin, että 1. Jolkanlahden vanha saastunut alue puhdistetaan, 2. Jolkanlahti ei saastu lisää.”.

Kuten muistutuksen 7. (Suvimännikkö 989-409-3-295) vastineessa on kerrottu, Ruokosuon kunnostus on tehty alkaen syksystä 2015, joten kesien 2014 ja 2015 vedenlaatuun hankkeella ei ole vaikutusta. Näin ollen hakija katsoo, että muistuttajien havaintoihin on ollut muu ulkopuolinen syy. Muistuttajat eivät yksilöi tarkemmin millaisista havainnoista on ollut kysymys ”saastumisessa”, milloin havainnot on tehty ja onko niistä tehty esimerkiksi vesianalyysyjä. Hakija katsoo, ettei ole velvollinen ”puhdistamaan Jolkanlahden vanhaa saastunutta aluetta”.

Turvetuotannon päästöjen käyttäytymisestä vesistössä ja Ruokosuon turvetuotannosta aiheutuvan kuormituksen vaikutuksista toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamiseen hakija viittaa muistutuksiin 14 (Jolkanniemi 989-409-3-247) ja 15 (Ranta 989-409-3-220) antamiinsa vastineisiin. Vesienkäsittelyssä käytettyjen kemikaalien osalta hakija viittaa muistutukseen 7 (Suvimännikkö 989-409-3-295) antamaansa vastineeseen.

12. Heikki Jouppilan (Eräjärvi 989-409-3-351) ja 13. Pentti Martikkalan (Kaarnaranta 989-409-3-340) muistutuksiin hakija vastaa, että muistuttajien vapaa-ajanasunnot sijaitsevat Jolkanlahdelta pohjoiseen Matoniemen takana ylävirrassa. Heidän muistutuksissaan todetaan, että läheisen alueen metsäojituksen seurauksena on järvestä kadonnut siika. Tätä väitettä voidaan pitää hieman arveluttavana, sekä näytön puutteessa epäluotettavana. Ruokosuon turvetuotanto on aloitettu ilmoitusmenettelyllä, jonka ilmoitus on tehty elokuussa 2014. Tuotantoalueen toimenpiteet on aloitettu talvella 2015 puuston poistolla. Kaivuutyöt aloitettiin 12.3.2015 lietealtaan tekemisellä, joka oli toimintakunnossa 19.3.2015. Tämän jälkeen kaivettiin eristysojat (metsäojan kaivuuta noin 2 km).

25.8 - 26.8.2015 toteutettiin pintavalutuskenttä ja viimeisteltiin laskutusallas. Tämän jälkeen kaivettiin tuotantoalueen reunaan paloallas, joka toimii tuotantoalueen kunnostuksen yhteydessä myös toisena kiintoainetta pidättävänä altaana. Paloaltaassa on myös virtaamansäätöpato, joka asennettiin ennen altaan kaivua. Suon kunnostus aloitettiin näiden toimenpiteiden jälkeen. Ennen suonpinnan kunnostusta Ähtärin ympäristösihteeri tarkisti ja hyväksyi vesiensuojelurakenteet 2.9.2015.

Suon pinnan jyrskintä ja ruuvaus, joka aiheuttaa suurimmat päästöt, on suoritettu 12.9–15.9.2015. Tuotantoalueen kunnostuksessa on käytetty parhaita käytössä olevia vesiensuojelumenetelmiä (BAT).

Muistuttajat väittävät, että siika, kuha ja ahven olisivat kadonneet Jolkanlahdelta 2015 kesällä ja mutakerros lisääntynyt. Näistä seikoista ei ole näyttöä, joten hakija olettaa näiden väitteiden olevan mielipiteitä. Kunnostustoimenpiteet, joista syntyy lupahakemuksessa mainitun suuruisia päästöjä, on aloitettu suolla vasta 25.8.2015. Näin ollen tuotantoalueelta tulevat päästöt eivät ole voineet vaikuttaa muistuttajan väittämiin asioihin. Lisäksi väitetyn ”mutakerroksen lisääntymisen” tuotantoalueen kunnostuksesta johtuen, olisi ollut erittäin vaativa toimenpide mitata ja erotella muista

kuormituksista, jos sitä olisi ollut kyseisenä aikana. Arvioin, että Jolkanlahden saostuma-alue voisi olla suuruudeltaan noin 6 ha. Tälle alueelle on hakijan laskelmien mukaan tuotantoalueen kunnostuksesta ollut mahdollista tulla kiintoainetta bruttokuormituksena 1,5 kg/päivä. Kunnostus kuitenkin tapahtui vähävetiseen aikaan ja koko ajan sadanta oli 24 mm (25.8–15.9.2015). Sademäärään perustaen kunnostuksen päästöt ovat olleet keskimääräistä vähempiä. Vesiensuojelutoimenpiteet huomioiden kunnostuksen valumat vesistöön ovat jääneet alle 250 kg/a (brutto). Tämän määrän havaitseminen silmävaraisesti on mahdotonta.

14. Liisa ja Yrjö Jutilan (Jolkanniemi 989-409-3-247) käsityksen mukaan tuotannon laajentaminen 9,9 ha:sta 29,2 ha:iin aiheuttaa muistuttajien kiinteistölle vahingon, jonka suuruus on 28 000 € ja **15. Timo ja Kari Korpisen (Ranta 989-409-3-220)** käsityksen mukaan tuotannon laajentaminen 9,9 ha:sta 29,2 ha:iin aiheuttaa muistuttajien kiinteistölle 3-220 vahingon, jonka suuruus on 75 000 €. Hakija vastaa muistutuksiin, että hakijan käsityksen mukaan esitetty kuormituksen lisääntyminen ei aiheuta korvattavaa haittaa. Turvesuon päästöt sekoittuvat tehokkaasti järviveteen, koska tuotannon päästöt ovat lähinnä erittäin hienojakoista kiintoainetta ja humusta tai liukoisia ravinteita, jotka eivät ole pidättyneet kentän vesiensuojelurakenteisiin, laskeutusaltaaseen ja pintavalutuskettään. Erittäin hienojakoinen tai liukoinen aines ei keräänny ranta-alueille, vaan levittäytyy järveen aallokon ja virtausten voimasta melko avonaisessa lahdessa.

Muistuttajat eivät ole myöskään esittäneet tarkempia perusteita vaadittujen korvaussummien määrille. Hakija pitää summia täysin ylimitoitettuina, vaikka korvattavaa haittaa syntyisikin.

15. Timo ja Kari Korpisen (Ranta 989-409-3-220) käsityksen mukaan kalaston määrä olisi merkittävästi vähentynyt Jolkanlahdella vuoden 2015 kesällä. Muistutuksesta ei kuitenkaan käy ilmi mistä kalalajista tai -lajeista on kysymys ja miten kalan määrä on määritetty. Kalaston määrä ja kalojen kutuajat vaihtelevat luontaisesti ja on todennäköisempää, että kyse on tästä vaihtelusta. Lisäksi tuotantoalueen pinnan kunnostus on aloitettu vasta elokuussa 2015, joten kyseiset havainnot kesän 2015 kalastosta ovat johduneet muista seikoista.

Tuotantoalueen pienin etäisyys Ähtärinjärveen on noin 1,5 km ja muistuttajien kiinteistölle noin 2,5 km. Etäisyyden vuoksi pölyn kulkeutuminen on erittäin vähäistä eikä aiheuta olennaista kuormitusta tai haittaa.

Hakija vastaa toiminnastaan lakien ja asetusten ja lupamääräysten määrämällä tavalla. Korvaukset voidaan hakijan käsityksen mukaan ratkaista normaalin lupaprosessin yhteydessä ilman selvitysmenettelyä, koska hakemuksessa on kyse tavanomaisesta lupa-asiasta.

16. Markku Laakson (Mattila 989-409-3-147 ja Juhanila 989-409-3-74) muistutukseen hakija vastaa, että hakijan kiinteistö sijaitsee Ähtärinjärven rannalla, Jolkanlahden eteläpuolella. Muistuttajan vaatimukset 1. ja 2. vesiensuojelutoimenpiteiden tekemisestä ennen laajennusalueen kunnostus-

ta ja vedenlaadun seuranta ovat hakijan mielestä asiallisia. Vaatimus (3-) vesijohdosta tai kaivosta Rahkanevan kustannuksella ja vaatimus (4-) kesämökin arvonalennuksesta ovat kohtuuttomia.

Muistuttajan perustelut vaatimuksiinsa ovat vedenlaatuun liittyviä. Hänellä ei ole kuitenkaan dokumentoitua tietoa vedenlaadusta ja väristä, joten hakija pitää havaintoja epäluotettavina. Hajuhavaintoa hakija pitää liioiteltuna. Vaikka nykyinen tuotantoalue on siirtynyt tuotantovaiheeseen, ei alueella ole tuotettu turvetta, joten pölyhaitta ja sen ilmeneminen järvessä on täytynyt syntyä muualta. Hakija epäilee, että kyseessä on voinut olla vaikkapa männyn kukinnan aiheuttama siitepöly. Hakija katsoo, että vaatimusten esittäjä ei ole dokumentoidusti ja yksilöidysti esittänyt, että ainoana päästöjen aiheuttajana ja ”veden laadun heikentäjänä” on ollut hakija.

Hakija muistuttaa, että tuotantoalue sijaitsee noin 3 km päässä muistuttajan vapaa-ajan asunnosta ja Ähtärintjärvestä. Vesireittiä myöten matkaa tuotantoalueen vesille tulee noin 4 km muistuttajan rantaan.

17. Kiinteistöyhtymä Antti, Harri, Ilkka ja Timo Nuolivirran (Tuuliranta 989-409-3-73 sekä 989-409-3-135) muistutuksessa väitetään olemassa olevan tuotantoalueen vaikuttaneen ”Jolkanlahden ja Ähtärintjärven alosan” vedenlaatuun silmin nähden. Viitaten edellisen muistutuksen vastineeseen: Tuotantoalueen pinnan kunnostus on aloitettu vasta elokuussa 2015, joten aikaisemmat havainnot veden laadun ”heikkenemisestä” ovat johtuneet muista seikoista tai muistuttajan havainnot sameudesta tai muusta turvetuotannolle ominaisesta vedenlaadun heikkenemisestä ovat virheellisiä. Muistuttajalla ei ole mitään dokumenttia havaintojen tueksi. Hakemuksen täydennysosassa on laajat mittaustulokset Ähtärintjärven nykyisestä vedenlaadusta, sekä mittaustuloksia Jolkanlahdesta.

Kuormitustarkkailussa näytteet otetaan kuukausittain kunnostuksen ollessa käynnissä ja vesinäytteet otetaan neljä kertaa vuodessa, kahden vuoden ajan tuotannon aloittamisen jälkeen ja kahden vuoden ajan ennen tarkistushakemuksen jättämistä sekä jälkihoidon aikana. Vesistö tarkkailussa näytteet otetaan kuukausittain kunnostuksen ollessa käynnissä ja tuotantovaiheessa tuotannon käynnistymisvuonna ja sen jälkeen joka kolmas vuosi tuotannon ollessa käynnissä. Näytteet ottaa puolueettomana ja sertifioituna näytteenottajana Nablabs Oy. Tarkempi suunnitelma tarkkailusuunnitelma on hakemuksen tarkkailuohjelmassa.

18. Timo Nyysölän (Nyyssölä 989-409-3-318) muistutukseen hakija vastaa, että muistutus on asiallinen ja hakija voi muilta osin olla muistutuksen kanssa yhtä mieltä paitsi tuotantoalueen lisäkuormituksen suuruudesta Ähtärintjärven, sekä toiminnan aloittamisen osalta. Muut toimenpiteet tullaan toteuttamaan, kuten hakemuksessa on todettu. Kunnostusvaiheita valvoo viranomainen. Puolueettomana ja sertifioituna näytteenottajana toimii Nablabs Oy. Jolkanpuron suulle on merkitty tarkkailuohjelmaan näytteenottopiste, jolta on otettu näyte ennen nykyisen tuotantoalueen pinnan kunnostusta.

Edellä mainittujen sekä **20. Heimo Eljas Palojärvi kp.:n, Anneli Palojärven ja Heikki Palojärven (Mäkiranta 989-409-3-230)** muistutukseen hakija vastaa, että muistuttajien huoli on Ähtärinjärven veden laadusta ja järven kunnosta, sekä sinilevätilanteesta. Sinilevä on käsitelty aikaisemmin vastineessa.

Ähtärinjärvi sijaitsee vedenjakajaseudulla ja siihen kohdistuva ravinnekuormitus on suhteellisen vähäistä. Järvi on hyvässä tilassa sekä vedenlaadun, että ekologisten laatutekijöiden perusteella. Hakijan esittämän arviomukaan Ruokosuon tuotantoalueesta aiheutuva kuormitus ei heikennä toimenpideohjelman tavoitteisiin pääsyä, koska Ruokosuon tuotantoalueella käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa vesiensuojelussa ja toimitaan ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Ähtärinjärven puskurikyky on myös hyvä. Lisäksi alue on kuivatettu erittäin tehokkaasti kahdella metsäojitus kerralla, joista toinen on suoritettu 2000-luvulla. Tuotantoalueen ja lisäalueen tehokkaasta kuivatuksesta ja metsätalouden vesiensuojelun vähäisyydestä johtuen kuormituksen, lisäys jäisi pieneksi. Arviomme mukaan Jolkanpuron veden tila ja taulukossa (Jolkanpuron vesinäytetulokset) mitatut arvot, eivät muutu olennaisesti turvetuotannosta ja lisäalueiden käyttöön otosta johtuen. Muutos viimeisimpiin mittausarvoihin voi vaihdella vuositasolla +/- 10%.

21. Keijo Ruokosen (Hannuksela 989-409-11-68) muistutukseen hakija vastaa, että muistuttajan asuinkiinteistö sijaitsee noin 600 metriä tuotantoalueen reunasta itään. Suojavyöhykkeen hoidosta ja sen säilymisen varmistamisesta on sovittu erikseen maanomistajan kanssa. Tuotantoalueen maanomistaja on sama kuin suojametsäalueen omistaja. Kuten hakija on todentanut pölyn leviämisestä hakemuksessaan, ei pölyhaittaa voida luotettavasti erottaa suojavyöhykkeen ulkopuolella ulkopuolisista pölyn aiheuttajista, kuten esimerkiksi maantiepöly ja petoviljelystä syntyvä pöly, eikä siitä aiheudu terveydelle haittaa suojavyöhykkeen ulkopuolella.

Suojavyöhykkeen ulkopuolelle ei aiheudu tuotantokoneista syntyvän melun aiheuttamaa terveyshaittaa. Melua arvioitaessa kannattaa huomioida, että kantatie 68 kulkee tuotantoalueen ja muistutuksen tehneen kiinteistön välistä ja näin ollen tuottaa suuremman meluhaitan kuin tuotantokoneet. Äänilähteen äänitasoksi oletettiin 110 dB, jonka voidaan olettaa olevan enimmäistaso ja melulähteen sijainniksi suojelualueen lähin piste tuotantoalueella. Laskelman mukaan melu on 150 metrin etäisyydellä noin 35,8 dB, 300 m etäisyydellä 19,3 dB ja 600 m etäisyydellä alle kuulokynnyksen.

Vastaus muistuttajan vaatimuksiin:

1. Mikäli hakija määrätään korvausvelvolliseksi pölyn ja melun osalta, tulee muistuttajan dokumentoidusti ja yksilöidysti todistaa, että haitat ovat peräisin hakijan tuotantoalueella tehdyitä toimenpiteistä.
2. Tuotannossa tullaan käyttämään ympäristön kannalta mahdollisimman vähän pölyä ja melua aiheuttavia koneita ja laitteita.

3. Tuotantoajoiksi esitetyt ajat ovat kohtuuttomia, koska tuotanto perustuu erittäin vähäisinä kuivina aikoina tehtävään työhön. Tuotantopäiviä on vuodessa 30-50, joten niiden rajoittaminen kellon ajoilla aiheuttaa hakijalle kohtuuttomia taloudellisia tappioita, jotka voivat olla vuodessa kymmeniä tuhansia euroja.

4. Vallitsevat tuulensuunnat sijoittuvat muistuttajan kiinteistöön nähden myönteisesti, mutta hakija ei voi suostua tuotannon keskeyttämiseen, koska se aiheuttaa edellä mainituista syistä kohtuuttomia taloudellisia tappioita. Hakija sitoutuu valvomaan, ettei tuulen suunnan ollessa itään, kulkeudu tuotantoalueelta pölypäästöjä kiinteistöille.

5. Hakija perustaa sääaseman, jossa on tuulipussi ja sademittari. Hakija pitää käyttötarkkailupöytäkirjaa tuotantoajalta sekä turpeen lastauksien ajalta. Käyttötarkkailupöytäkirjassa seurataan erityisesti tuulen suuntaa ja nopeutta sekä pölyn leviämistä.

22. Tahvo Ruokosen (Kotikulma 1 989-409-11-81) muistutukseen hakija vastaa, että hakemuksen täydennyksessä on käsitelty pöly, melu ja terveyshaitat. Tuotantoalueella ei polteta turvetta, joten hakija ei näe tarpeelliseksi käsitellä turpeenpoltosta syntyviä päästöjä.

23. Antti Sairasen (Linnunlaulu 989-409-3-294-3) muistutukseen hakija vastaa, että vesienkäsittelyssä käytetään parasta käytössä olevaa tekniikkaa (BAT). Tällä tekniikalla puhdistetaan luontoon sataneesta vedestä niitä ravinteita pois, jotka liukunevat tuotantoalueelta siihen. Veteen ei lisätä tahallisesti lannoitteita tai kemikaaleja, joten nähdäkseni ne ovat huomattavasti viljelymailta tai esimerkiksi kotitaloudesta tulevia vesiä puhtaampia. Tästä esimerkkinä se, että jokaisena päivänä vuodesta hakija uskaltaa mennä juomaan turvetuotantoalueelta tulevaa vettä pelkäämättä jälkioireita. Samaa hakija ei tekisi peltojen laskuojasta, saati viemäristä.

24. Kalevi ja Anna-Liisa (Kivirinne 989-409-3-286), 25. Ari (Kivirinne 989-409-3-286) ja 26. Markku Ylimäen (Kivirinne 989-409-3-286) sekä 19. Marjo Ojanperän (Kivirinne 989-409-3-286) muistutuksiin hakija vastaa, että muistuttajien kiinteistö sijaitsee noin 2 km Jolkanlahdesta pohjoisen suuntaan, ylävirtaan.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristöluparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Rahkaneva Oy:lle ympäristöluvan Ruokosuon turvetuotantoon Ähtärin kaupungissa Kokemäenjoen vesistöalueella hakemukseen liitetyn suunnitelman ja sen täydennysten mukaisesti siten muutettuna kuin lupamääräyksistä ilmenee. Tuotantoalueen pinta-ala auma-alueineen on noin 29,5 ha. Lupa on voimassa toistaiseksi.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Aluehallintovirasto hylkää luvan haltijan pyynnön saada aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Lupamääräykset

Päästöt vesiin

1. Turvetuotantoalueen vedet on johdettava hakemuksen täydennyksen liitteenä olevan kartan Vesienjohtamisreitti 1:15 000 mukaisesti vesienkäsittelyrakenteiden jälkeen laskuojaan kautta Jolkanpuroon ja Ähtärinjärveen.

2. Tuotantoalueen vedet on johdettava hakemuksen täydennyksen liitteenä 1 olevan piirustuksen (3.2.2016, 1:6 000) mukaisesti sarkaojarakenteiden, virtausta säätevien patojen ja laskeutusaltaan kautta sekä käsiteltävä ympärivuotisesti pintavalutuskentällä sekä muutoin hakemussuunnitelmasta ilmenevällä tavalla.

Pintavalutuskenttä on rakennettava siten, että töiden haitalliset vaikutukset vesistöön jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Pintavalutuskenttää rakennettaessa ei saa tarpeettomasti vahingoittaa alueen kasvillisuutta. Oikovirtaukset on estettävä patoamalla ojat riittävän tiheästi soveltuvalla pintavalutuskentän ulkopuolelta tuodulla materiaalilla. Veden jakautumisesta tasaisesti koko pintavalutuskentälle on huolehdittava reikäputkilla tai vain pintakerrokseen kaivetuilla ojilla. Reikäputkien ja ojien yksityiskohtaisessa sijoittamisessa on hyödynnettävä alueelta mittauksin hankittavaa tarkkaa korkeustietoa. Reikäputkien ja ojien paikkoja on tarvittaessa muutettava.

Sarkaojien päissä on oltava lietesyvännys, lietteenpidätin ja päisteputket. Kokoojajoihin on rakennettava virtausta säätelevät padot. Laskeutusaltaissa on oltava pintapuomit ja purkupään virtaamaa padottava rakenne. Laskeutusaltaiden ja pintavalutuskenttien on oltava mitoitusohjeiden mukaisia.

Auma-alueiden ja ojien välissä on oltava suojakaista, joka estää turpeen joutumisen ojiin.

Tuotantoalueen ulkopuoliset valumavedet on johdettava tuotantoalueen ja vesienkäsittelyrakenteiden ohitse eristysojissa, joissa on oltava lietesyvennykset. Eristysojia kaivettaessa on käytettävä kaivukatkoja ja vedet on johdettava pintavaluntana vesistöön, jos se on mahdollista.

3. Pintavalutuskentän puhdistustehon on oltava vähintään seuraava:

Kiintoaine	55 %
Kokonaisfosfori	45 %
Kokonaistyyppi	20 %

Puhdistusteho lasketaan laskeutusaltaan jälkeen ennen pintavalutuskenttää ja sen jälkeen määritettyjen pitoisuuksien vuosikeskiarvoista häiriötilanteet mukaan lukien. Vesinäytteistä mitatut pitoisuudet on ilmoitettava pitoi-

suuskeskiarvojen lisäksi myös virtaamapainotteisina keskiarvoina. Keskiarvot on laskettava häiriötilanteet mukaan lukien.

Jos puhdistustehon raja-arvoja ei saavuteta, mutta pintavalutuskentältä lähtevän veden kokonaisfosforipitoisuus on yksittäisellä näytteenotokerralla ollut alle 20 µg/l, kokonaistyyppipitoisuus alle 800 µg/l tai kiintoainepitoisuus alle 3 mg/l, voi luvan haltija jättää kyseisen parametrin näytteenotokerran tulokset pois puhdistustehon vuosikeskiarvoa laskettaessa.

4. Jos pintavalutuskentällä ei tarkkailun perusteella saavuteta lupamääräyksessä 3 asetettuja käsittelyvaatimuksia, luvan saajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vesienkäsittelyn parantamiseksi ja ilmoitettava tehtävistä toimenpiteistä kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jos lupamääräyksessä 3 asetettuja käsittelyvaatimuksia ei saavuteta seuraavanakaan vuonna luvan saajan on toimitettava sitä seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä aluehallintovirastolle vesienkäsittelyn tehostamista koskeva suunnitelma, jonka perusteella aluehallintovirasto voi muuttaa tai täsmentää lupaa ja lupamääräyksiä.

5. Uusien vesienkäsittelyrakenteiden sekä pintavalutuskentän laajennusosan on oltava käytössä ennen lisäalueen kuntoonpanotöiden valmistelutöiden aloittamista. Uudet vesienkäsittelyrakenteet ja pintavalutuskentän laajennusosa on esitettävä ennen käyttöönottoa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi ja saatettava tiedoksi Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Vesienkäsittelyrakenteisiin saa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla tehdä sellaisia muutoksia, jotka eivät vähennä niiden tehoa.

6. Luvan saajan on pidettävä vesienkäsittelyrakenteet ja ojastot jatkuvasti toimintakunnossa ja tarkastettava niiden toimivuus säännöllisesti.

Laskeutusaltaat, sarkaojat ja lietesyvennykset sekä reuna- ja kokoojaojat on puhdistettava ainakin kerran vuodessa tuotantokauden päätyttyä ja aina muulloinkin tarpeen vaatiessa. Kivennäismaahan kaivetut ojat on tarkastettava ainakin kerran vuodessa ja puhdistettava tarvittaessa.

Laskeutusaltaista, lietesyvennyksistä ja ojista poistettava liete on sijoitettava siten, ettei se pääse vesistöön.

Päästöt ilmaan ja melu

7. Tuotanto ja turpeen varastointi on tehtävä ja ajoitettava siten, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän turvepölyä ympäristöön. Koneiden ja laitteiden on oltava mahdollisimman vähän turvepölyä aiheuttavia. Aumoja ei saa sijoittaa alle 500 metrin etäisyydelle asuinrakennuksista.

Alueella on oltava asianmukainen tuulen suunnan ja nopeuden osoittava kiinteästi asennettu ja rekisteröivä mittari.

Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava siten, ettei kuorma pölyä häiritsevästi.

8. Alueen kuntoonpanotyöt, turvetuotanto ja varastointi on järjestettävä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän melua. Melutaso ei saa ylittää asuinrakennusten pihapiirissä 55 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 50 dB (LAeq) klo 22–7. Loma-asuntojen pihapiirissä melutaso ei saa ylittää 45 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 40 dB (LAeq) klo 22–7.

Varastointi ja jätteet

9. Tuotantoa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja ettei jätteestä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Luvan saajan on järjestettävä jätehuolto ja jätteen kuljetus asianmukaisesti.

Luvan saajan on noudatettava hakemukseen sisältyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

10. Voiteluaineet ja jäteöljy on säilytettävä katetussa tilassa, jossa on tiivisalustainen reunallinen suojarakenne. Polttoainesäiliöiden on oltava tiiviillä alustalla siten, ettei polttoainetta säilytyksen tai tankkauksen aikana pääse maaperään tai ojiin. Paikallaan pysyvien polttoainesäiliöiden on oltava kaksivaippaisia tai valuma-altaalla varustettuja. Polttoainesäiliöissä on oltava ylitäytönestien ja laponestien.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

11. Luvan saajalla tulee olla valmiudet tuotantoalueella tapahtuvien konevaurioiden tai onnettomuuksien aiheuttamien ympäristövahinkojen torjuntaan.

12. Toiminnan häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesien johtamisjärjestelyistä on viipymättä ilmoitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä järjestettävä niiden edellyttämä tarkkailu. Häiriö- ja poikkeustilanteiden syyt on välittömästi selvitettävä. Havaitut viat on korjattava ja häiriötekijät poistettava viipymättä.

Tarkkailut

13. Käyttö- ja päästötarkkailu on toteutettava tämän päätöksen liitteenä 3 olevan suunnitelman mukaisesti.

Tarkkailusuunnitelmaa voidaan muuttaa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muu-

tokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta tai aiheuta kohtuuttomia lisäkustannuksia.

14. Vesistötarkkailu on toteutettava hakemuksen liitteenä olevan 18.2.2015 päivätyn suunnitelman mukaisesti. Kalataloustarkkailu on tehtävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla ja tarkkailusuunnitelma on toimitettava viranomaisen hyväksyttäväksi kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Tarkkailusuunnitelmia voidaan muuttaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta tai aiheuta kohtuuttomia lisäkustannuksia.

Tarkkailujen vuosiraportit on toimitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle sekä Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kalataloustarkkailun tulokset on lisäksi toimitettava Ähtärinreitin kalastusalueelle sekä Ähtärinjärven ja Hankaveden osakaskunnille. Tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa. Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.

Kunnossapitovelvoitteet

15. Luvansaajan on osallistuttava laskuojan kunnossapitoon siltä osin kuin kunnossapitotarve on aiheutunut turvetuotannon päästöistä.

Kalatalousmaksu

16. Luvan haltijan on maksettava 300 euron vuosittaista kalatalousmaksua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle käytettäväksi vesistöön johdettavien päästöjen vaikutusalueen kalastolle ja kalastukselle aiheutuvan haitan ehkäisemiseen.

Maksu suoritetaan kolmen vuoden välein. Ensimmäinen maksu, 900 euroa, on suoritettava kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Toiminnanharjoittaja ja kalatalousviranomainen voivat sopia myös edellä mainitusta poikkeavasta kalatalousmaksun maksamisen järjestämisestä.

Lisäalueiden kuntoonpanon aloittamisesta on ilmoitettava etukäteen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle.

Toiminnan lopettaminen ja jälkihoito

17. Tuotannosta poistettavat alueet on vuosittain ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tuotannosta poistettujen alueiden vedet

on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes alueet ovat kasvipeitteisiä, kuitenkin vähintään kahden vuoden ajan, tai ne on siirretty pysyvästi muuhun käyttöön. Luvan saajan on esitettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys tuotannosta poistettujen alueiden tilasta ennen vesien käsittelyn lopettamista. Tämän jälkeen tuotannosta poistettujen alueiden vedet voidaan ohjata vesien käsittelyn ohi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Tuotannon lopettamisesta on ilmoitettava etukäteen Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle. Tuotannon lopettamisen jälkeen hankealue on siistittävä ja tarpeettomat rakenteet poistettava. Vesien käsittelyä ja päästö- ja vaikutustarkkailua on jatkettava kahden vuoden ajan tai kunnes tuotantoalue on siirretty muuhun käyttöön. Luvan saajan on esitettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys alueen tilasta ja jälkihoitovaiheen tarkkailun tuloksista ennen vesien käsittelyn lopettamista.

Turvetuotantoalueen ympäristölupa ja luvan saajalle määrätyt velvoitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on todennut jälkihoitotoimet tehdyiksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä ja erityisestä syystä kehottaa toimittamaan aluehallintoviraston hyväksyttäväksi toiminnan lopettamista koskeva suunnitelma.

Korvaukset

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesistön pilaantumisesta johtuvaa korvattavaa vahinkoa.

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 89 ja 93 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa lupaa tai valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ruokosuon turvetuotantoalue on osittain jo tuotannossa oleva alue. Laajennusalueet ovat ojitettuja. Alueiden luonnontila on ojitusten vuoksi merkittävästi muuttunut eikä lupaharkinnassa ole ollut tarpeen soveltaa turvetuotannon sijoittamista koskevia ympäristönsuojelulain 13 §:n 1–3 momenttien säännöksiä. Tuotantoalueella tai toiminnan vaikutusalueella ei ole luonnonsuojelulain perusteella erityistä suojelumerkitystä omaavia lajeja tai luontotyyppejä. Toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista.

Kaikki kuivatusvedet käsitellään ympärivuotisesti pintavalutuksella. Pintavalutuskenttä sijoittuu ojitetulle alueelle, mutta se täyttää reilusti ojitetulle pintavalutuskentälle annetut mitoitusohjeet. Pintavalutuskentällä sijaitsevat ojat on määrätty tukittavaksi pintavalutuskentän toiminnan varmistamiseksi. Lisäksi hakija on varannut pintavalutuskentän oheen alueen, jolle pintavalutuskenttää voidaan tarvittaessa laajentaa. Vesien käsittely täyttää parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset Ruokosuon olosuhteissa.

Ähtärinjärven ekologinen tila on vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuoteen 2021 luokiteltu hyväksi, mutta toimenpideohjelman mukaan hyvää tilaa voidaan pitää uhattuna, koska järvellä esiintyy toistuvasti sinileväkukintoja. Tavoitteena on Ähtärinjärven ravinnepitoisuuden pitäminen korkeintaan nykytasolla ja humuspitoisuuden kasvun pysäyttäminen. Jolkanpuron ravinnepitoisuuksien nousu voi nostaa ravinnepitoisuuksia Ähtärinjärven Jolkanlahdessa, mutta muualla Ähtärinjärvessä päästöjen vaikutus on vähäinen, eikä Ruokosuon luvanmukainen turvetuotantotoiminta vaaranna Ähtärinjärven hyvän tilan säilymistä.

Kalataloudelle aiheutuvia haittoja ehkäistään kalatalousmaksulla tehtävillä toimenpiteillä.

Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Kun otetaan huomioon Ruokosuon ja sen ympäristön tila ja käyttö, turvetuotannosta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei yksin tai yhdessä muiden toimintojen kanssa aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Perustelut toiminnan aloittamispyynnön hylkäämiselle

Turvetuotantoalueen kuntoonpanosta ja turvetuotannosta aiheutuvat päästöt ja niiden vaikutukset vesistössä jatkuvat pitkään, vaikka lupa kumottaisiin tai täytäntöönpano keskeyttäisiin muutoksenhaun takia. Tämä tekisi muutoksenhaun hyödyttömäksi. Luvan saaja ei ole myöskään esittänyt sellaista perusteltua syytä päätöksen täytäntöönpanolle muutoksenhausta huolimatta, että toiminnanaloittamislupa olisi myönnettävissä. Tämän vuoksi ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaiset edellytykset toiminnan aloittamiselle ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä puuttuvat.

Lupamääräysten perustelut

Vesistöön joutuvien päästöjen rajoittamiseksi määrätään käytettäväksi parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöä, minkä vuoksi ovat tarpeen määräykset 1–6. Käsittelyvaatimuksella varmistetaan, että vesienkäsittely toimii odotetulla tavalla.

Pölypäästöjen ja melun sekä niistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi annetaan toimenpidevelvoitteet lupamääräyksissä 7 ja 8. Lähin asutus on noin 505 metrin etäisyydellä. Toiminnasta voi aiheutua asutukselle melu- ja pölyhaittaa. Pölyhaitan estämiseksi on tarpeen määrätä vähimmäisetäisyydestä auman sijoittamisessa. Asumiseen käytettyjen alueiden melutasolle annetaan enimmäisarvot, jotka vastaavat valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutason ohjearvoja.

Määräykset 9 ja 10 annetaan jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen ja öljyvahinkojen estämiseksi. Jätteen haltija on jätelain 12 ja 28 §:n mukaan velvollinen järjestämään jätehuollon ja jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen määrästä ja laadusta sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista. Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi on tarpeen antaa määräys muun muassa polttoaineiden varastoinnista. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on tarpeen kaivannaisjätteen synnyn ehkäisemiseksi ja sen haitallisuuden vähentämiseksi.

Häiriötilanteisiin varautumista varten annetaan lupamääräykset 11 ja 12.

Luvan saajan on oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksesta ympäristöön. Lupamääräyksien 13 ja 14 tarkkailu- ja raportointimääräykset ovat tarpeen valvontaa varten sekä lupamääräysten tarkistamista varten. Vesienkäsittelyn toimivuutta on tarkkailtava niin, että tarkkailun perusteella voidaan valvoa, toteutuvatko käsittelylle lupamääräyksessä 3 asetetut käsittelyvaatimukset. Tarkkailun perusteella valvontaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää toimenpiteitä pintavalutuksen ja muun vesien käsittelyn puhdistustehon parantamiseksi. Vuosittain tehtäviin yhteenvetoreportteihin sisällytetään selostukset vesien käsittelyssä havaituista puutteista, jo tehdyistä toimenpiteistä niiden poistamiseksi ja suunnitelma tulevista parannustoimenpiteistä.

Lupamääräyksen 15 kunnossapitovelvoite on tarpeen toiminnasta aiheutuvien haittojen poistamiseksi.

Lupamääräys 16 on tarpeen kalataloudelle aiheutuvien haittojen estämiseksi. Kalatalousmaksun suuruutta määrättäessä on otettu huomioon turvetuotannosta aiheutuvien päästöjen suuruus ja vesistössä ilmenevien vaikutusten laajuus sekä vesistön kalataloudellinen arvo.

Turvetuotantoalueelta tulee päästöjä vielä tuotannon päätyttyä ja lupamääräys 17 on tarpeen tuotantoalueen jälkihoidon järjestämiseksi ja päästöjen rajoittamiseksi.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN, MUISTUTUKSIIN JA MIELIPITEISIIN

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen lausunto on otettu huomioon vesienkäsittelyrakenteiden osalta lupamääräyksistä 2–6 ilmenevästi ja pääs-

tö- ja vaikutustarkkailujen osalta lupamääräyksistä 13 ja 14 ilmenevästi. Laajennusalueen kunnostamisen aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta ei ole myönnetty lupaa.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen lausunto on otettu huomioon kalatalousmaksun suuruuden ja kuntoonpanon aloittamisen osalta lupamääräyksestä 16 ilmenevästi ja tuotannon lopettamisilmoituksen osalta lupamääräyksestä 17 ilmenevästi. Kalatalousmaksu on määrätty maksettavaksi kolmen vuoden välein, sillä hakija on perustellusti vastustanut maksun maksamista 10 vuoden ajalta etukäteen muun muassa maksuun sisältyvällä taloudellisella riskillä toiminnan päättyessä arvioitua aiemmin. Kalatalousviranomaisen ei ole lausunnossaan perustellut vaatimustaan maksu määräämiselle maksettavaksi 10 vuoden ajalta etukäteen. Maksu perustuu toiminnasta vuosittain aiheutuvaan kalataloudelliseen haittaan, eikä aluehallintovirasto näe perusteita määrätä maksua etukäteen vaaditun pituiselta ajanjaksolta. Kalataloudellista tarkkailua koskeva vaatimus on otettu huomioon lupamääräyksestä 14 ilmenevästi.

Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon päästötarkkailun osalta lupamääräyksestä 13 ilmenevästi.

Ähtärinreitin kalastusalueen muistutus on otettu huomioon vesienkäsitteilyrakenteiden osalta lupamääräyksistä 2–6 ilmenevästi, päästö- ja vaikutustarkkailujen osalta lupamääräyksistä 13 ja 14 ilmenevästi ja tuotannon lopettamisen osalta lupamääräyksestä 17 ilmenevästi. Aluehallintovirasto on arvioinut kalatalousviranomaisen esittämän kalatalousmaksun riittäväksi Ruokosuo- n päästöistä aiheutuvien kalataloudellisten haittojen kompensoimiseksi. Ensimmäinen maksuerä on määrätty maksettavaksi kuukauden kuluessa ympäristöluvan tultua lainvoimaiseksi, koska maksut on määrätty maksettaviksi 3 vuoden erissä.

Kari Ahola, Matti Anttilan kuolinpesä ja Birgitta Anttila, Kimmo Anttila ja Mari Jyväskylä, Jari Forsman, Juha, Matti, Liisa ja Rauna Haara, Ismo Inkiläinen, Heikki, Sinikka, Markus ja Terhi Jouppila ja Pentti Martikala, Liisa ja Yrjö Jutila, Kari ja Timo Korpinen, Markku Laakso, Marjo Ojanperä, Heimo Eljas Palojärven kuolinpesä, Keijo Ruokonen, Antti Sairanen, Ari Ylimäki ja Markku Ylimäki ovat muistutuksissaan vastustaneet ympäristöluvan myöntämistä Ruokosuo- n turvetuotannolle. Aluehallintovirasto katsoo, että lupamääräysten mukaisesti toteutettuna toiminta täyttää ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja viittaa ratkaisuun ja sen perusteluihin.

Aluehallintovirasto hylkää **Juha, Matti, Liisa ja Rauna Haaran** muistutuksessaan esittämän vaatimuksen Jolkanlahden puhdistamisesta, koska turvetuotanto vuodesta 2015 alkaen toiminnassa olleella Ruokosuo- n alle 10 ha:n turvetuotantoalueella on ollut ympäristönsuojelulain ja toiminnanharjoittajan ilmoituksen sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen 10.9.2014 antamassa lausunnossa esitetyn mukaista. Pintavalutuskenttä on täyttänyt ympäristönsuojeluohjeen mitoitusvaatimukset ja ollut parasta käyttökel-

poista tekniikkaa Ruokosuon olosuhteissa. Ruokosuon toiminnan aloittamisen jälkeen purkuvesistön tilassa ei ole voitu osoittaa tapahtuneen sellaista muutosta tai pilaantumista, joka olisi johtunut toiminnan päästöistä. Haittojen ehkäisemiseksi määrätty kalatalousmaksu on riittävä kompensoimaan toiminnasta aiheutuvat haitat.

Heikki, Sinikka, Markus ja Terhi Jouppilan sekä Pentti Martikkalan muistutuksessa esitetty vaatimus Ruokosuon vesienpuhdistuksesta on otettu huomioon lupamääräyksistä 3 ja 4 ilmenevällä tavalla. Turvetuotannon kuivatusvesien käsittelyn tulee täyttää parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset, mikä turvetuotannon kohdalla tarkoittaa kuivatusvesien käsittelyä lasketusaltaiden jälkeen pintavalutus kentällä.

Aluehallintovirasto hylkää **Liisa ja Yrjö Jutilan, Kari ja Timo Korpisen** sekä **Markku Laakson** muistutuksissa vaaditut kertakorvaukset vapaaajan kiinteistöjen arvon alenemisesta tuotannosta aiheutuvien päästöjen seurauksena viitaten luparatkaisuun ja sen perusteluihin. Luvanmukaisesta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu vesistön pilaantumista eikä ympäristönsuojelulain mukaista korvattavaa vahinkoa. Haittojen ehkäisemiseksi määrätty kalatalousmaksu on riittävä kompensoimaan toiminnasta aiheutuvat haitat. Tuotantoalueen laajennusta ei ole vielä toteutettu eikä pintavalutus kentän laajennus aluetta ole otettu käyttöön. Siten ei voida osoittaa, että tuotantoalueen vesienkäsittely alittaisi sille nyt luvassa määrätty puhdistustehon vaatimukset eikä täyttäisi parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksia.

Markku Laakson sekä **Kari ja Timo Korpisen** vaatimukset koskien päästö- ja vaikutustarkkailua sekä vesienkäsittelyrakenteita on otettu huomioon lupamääräyksistä 3–5, 13 ja 14 ilmenevästi.

Kari ja Timo Korpisen sekä **Kiinteistöyhtymä Antti, Harri, Ilkka ja Timo Nuolivirran** vaatimus toiminnanaloittamispyynnön hylkäämisestä on otettu huomioon ratkaisusta ja sen perusteluista ilmenevällä tavalla. Vaatimukseen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tekemästä vaikutustarkkailusta aluehallintovirasto vastaa, että vaikutustarkkailun toteuttaminen määrätään hakijan toteutettavaksi akkreditoidun näytteenottajan toimesta. Tarkkailun tulokset on määrätty toimitettavaksi myös kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Päästötarkkailuun ja mahdolliseen vesienkäsittelyn puhdistustehon raja-arvojen alittamisen seurauksiin liittyvän vaatimuksen osalta aluehallinto viittaa lupamääräyksiin 13 ja 4.

Timo Nyssölän vaatimus toiminnan aloittamisesta pintavalutus kentän valmistumisen jälkeen on otettu huomioon lupamääräyksestä 5 ilmenevällä tavalla, vesistötarkkailun osalta lupamääräyksestä 14 ilmenevällä tavalla ja kalataloudellisen korvauksen osalta lupamääräyksestä 16 ilmenevällä tavalla. Hakija ei ole hakenut toiminnan aloittamislupaa pintavalutus kentän rakentamiselle.

Keijo Ruokosen muistutuksessa esitetyt vaatimukset koskien melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi annettavia lupamääräyksiä on otettu huomioon

lupamääräyksistä 7 ja 8 ilmenevällä tavalla. Tuotantoa ei ole määrätty keskeytettäväksi yöaikaan, vaan siitä aiheutuvalle melutasolle asuinkiinteistöjen pihapiirissä on määrätty rajat. Aluehallintovirasto katsoo, että ottaen huomioon tuotantoalueen pienen koon ja tuotantoalueen ja asutuksen välisen maaston sekä korkeuseron, etäisyys lähimpään asutukseen on riittävä kohtuuttomien pöly- ja meluhaittojen estämiseksi. Erillisten tuotantorajoitusten määrääminen turvetuotantotoiminnalle ei ole tarpeen. Luvanmukaisesta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu vesistön pilaantumista eikä ympäristönsuojelulain mukaista korvattavaa vahinkoa.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 70 §:n 2 momentin mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 11, 12, 13, 48, 49, 51, 52, 53, 57, 58, 62, 64, 70, 83, 87, 94, 113, 114, 158, 198 §
 Jätelaki 8, 12, 28 ja 29 §
 Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 28 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 8 040 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) liitteen maksutaulukon mukaan alle 50 hehtaarin tuotantoalueen ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 8 040 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös   Rahkaneva Oy

Jäljennös päätöksestä sähköisesti

Ähtärin kaupunki
 Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
 Ähtärin kaupungin terveydensuojeluviranomainen
 Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / kalatalousviranomainen
 Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto sekä niille, jotka ovat esittäneet muistutuksia, vaatimuksia ja mielipiteitä (erillisen listan mukaan) ja niille, jotka ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla, internetissä ja lehdessä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla. Päätös julkaistaan internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Ähtärin kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Tieto päätöksestä julkaistaan Viiskunta-nimisessä lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liitteet

- 1) Valitusosoitus
- 2) Kartta
- 3) Käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelma

Jaakko Tuhkanen

Jenni Vaara

Asian on ratkaissut ympäristöylitarkastaja Jaakko Tuhkanen. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Jenni Vaara.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 30.10.2017.**

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

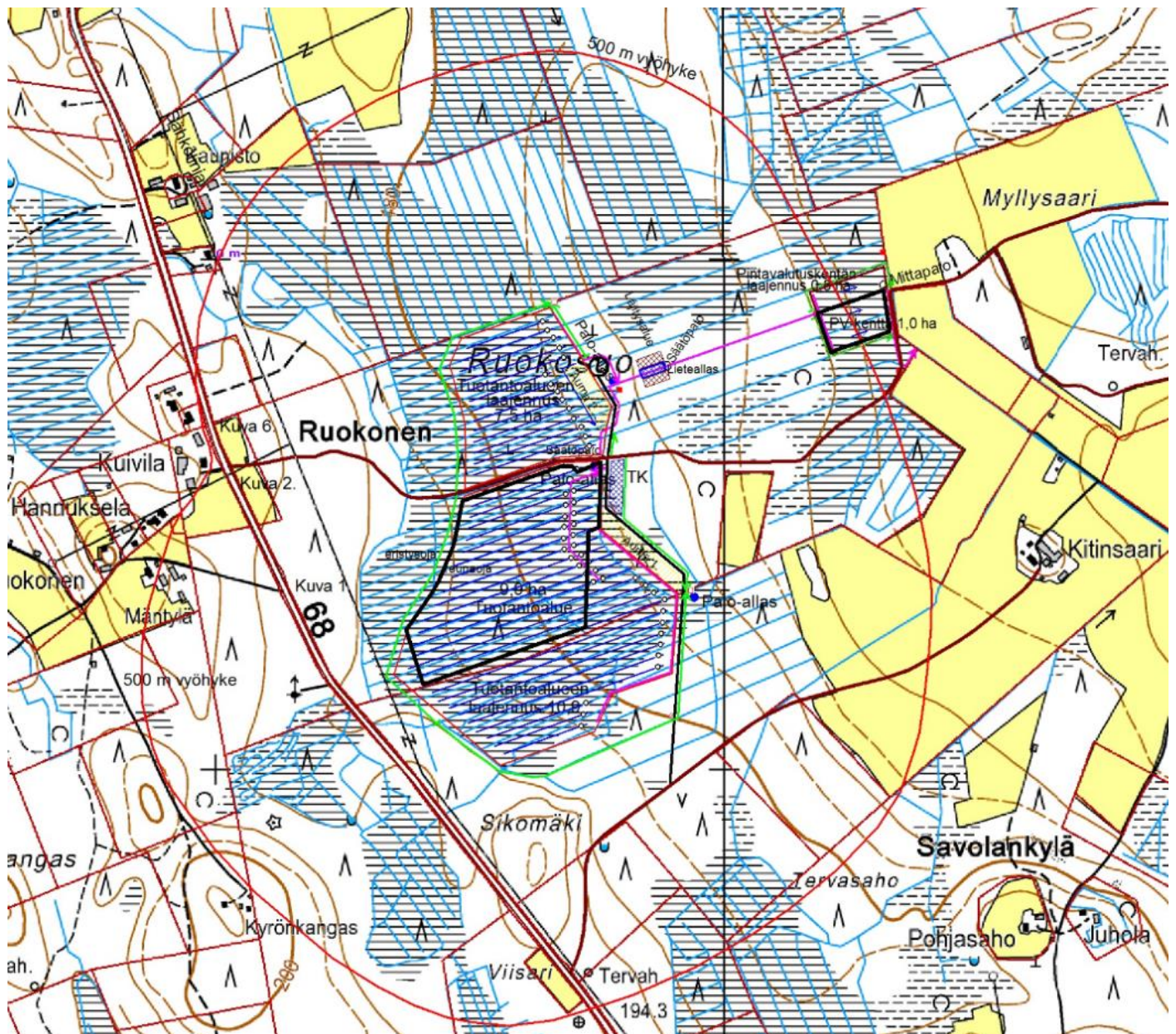
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Tuotantoalueen kartta

RUOKOSUON KÄYTTÖ- JA PÄÄSTÖTARKKAILUSUUNNITELMA

Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailua varten nimetään vastuhenkilö, joka ilmoitetaan vuosittain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja sijaintikunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttötarkkailusta pidetään päiväkirjaa ja se säilytetään koko tuotannon ja jälkihoitovaiheen ajan. Tarvittaessa päiväkirja esitetään valvoville viranomaisille. Päiväkirjamerkinnöistä tehdään vuosittain yhteenveto, joka toimitetaan tarkkailuvuoden loppuun mennessä päästö- ja vaikutustarkkailujen suorittajille ja tarvittaessa viranomaisille.

Käyttöpäiväkirjaan merkitään seuraavat tiedot:

- tuotannon aloittaminen ja lopettaminen sekä tuotantopäivät
- tuotantomenetelmä
- ojitusten ja perkausten tarkat kaivuajat ja -paikat
- kunnostukset ja tuotannon eteneminen
- vesiensuojelurakenteiden valmistuminen, kunnan seuranta, havainnot toimivuudesta
- poikkeamat vesiensuojelusuunnitelmista
- laskeutusaltaiden ja lietesyvyyksien tyhjentäminen
- ojastojen puhdistukset
- mittapatojen ja -laitteistojen asennukset, huolto ja korjaukset
- pumppaamojen asennukset, käyttöaika ja häiriöt
- sadanta, haihdunta ja tuulitiedot
- muut huomiot esim. rankkasateiden kesto ja seuraukset
- jätehuoltoon liittyvät toimet
- kaivannaisjätteiden lajit, määrät, varastointi ja siirrot
- näytteiden ottoajat
- aumojen paikkojen muutokset
- pölyn ja melun seuranta sekä tuulitauot
- muut mahdolliset tapahtumat, joilla voi olla vaikutusta maaperään, vesistöön tai pöly- ja melupäästöihin
- toimintaan kohdistuneet valitukset ja niiden käsittely

Vesiin johdettavien päästöjen tarkkailu

Kuntoonpanovaihe

Virtaama mitataan kuntoonpanotöiden aikana päivittäin.

Vesinäytteet otetaan laskeutusaltaan jälkeen ennen pintavalutuskenttää ja pintavalutuskentän jälkeen laskuojasta seuraavasti:

kuntoonpanotöiden aikana ja kesä-lokakuussa	1 kerta/2 vk
kevättulvan aikana (yleensä 15.4.–15.5.)	1 kerta/vk
marras–huhtikuussa (kun töitä ei tehdä)	1 kerta/kk.

Näytteistä määritetään kiintoaine, kok.P, kok.N, COD_{Mn}, pH ja sameus.

Tuotantovaihe

Virtaama mitataan mittapadolta työpäivittäin ja aina näytteenoton yhteydessä.

Vesinäytteet otetaan laskeutusaltaan jälkeen ennen pintavalutuskenttää ja pintavalutuskentän jälkeen laskuojasta seuraavasti:

huhti-syyskuussa	1 kerta/kk
loka-maaliskuussa	1 kerta/2 kk
kevättulvan aikana (yleensä 15.4.–15.5.)	1 kerta/vk.

Näytteistä määritetään kiintoaine, kok.P, kok.N, COD_{Mn}, pH ja sameus. Näytteet otetaan joka vuosi.

Poikkeustilanteissa, rankkasateiden aikana ja esimerkiksi vähäistä merkittävämpien kaivutöiden jälkeen otetaan ylimääräiset näytteet, joista määritetään kiintoaine, kok.P, kok.N, COD_{Mn} ja pH.

Vesienkäsittelyn teho lasketaan ennen tehostettua käsittelyä ja sen jälkeen otettujen näytteiden pitoisuuksien perusteella. Päästöt lasketaan käyttäen tuotantoalueen omia pitoisuus- ja virtaamatietoja. Tarvittaessa voidaan käyttää lähellä sijaitsevan, jatkuvassa tarkkailussa ja mahdollisimman samassa tuotantovaiheessa olevan tuotantoalueen virtaamatietoja.

Päästöt lasketaan sekä brutto- että nettoarvoina. Nettopäästöt lasketaan käyttäen taustapitoisuuksina luonnontilaisen suon pitoisuuksia: kokonaisfosfori 20 µg/l, kokonaistyppi 500 µg/l ja kiintoaine 1 mg/l. COD_{Mn}-taustapitoisuutena käytetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymää pitoisuutta. Tehon ja päästöjen laskennassa ovat mukana kaikki näytteet sekä ohjuoksutukset ja muut häiriötilanteet. Luvan haltija voi kuitenkin jättää puhdistustehon laskennasta pois ne näytekerrat, jolloin pintavalutuskentältä lähtevän veden pitoisuus on alittanut lupamääräyksessä 3 esitetyt arvot.

Luvan haltija voi käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportin tai muussa yhteydessä tehdä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi perustellusta syystä, esimerkiksi vesienkäsittelyn tehon ja päästöjen vakiintumisen takia, ehdotuksen päästötarkkailun muuttamiseksi siten, että tarkkailua ei ole tehtävä joka vuosi tai että tarkkailua muutoin vähennetään. Tällöin päästöt arvioidaan lähialueen tuotantoalueiden ominaispäästöjen perusteella.

Raportointi

Päästötarkkailun mittauksen tulokset toimitetaan niiden valmistuttua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportti toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tarkkailuvuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

Laadunvarmistus

Tarkkailussa käytetään vahvistettuja standardeja. Tarkkailuraporteissa esitetään myös tarkkailua koskevat epävarmuustekijät sekä käytetyt laskentamenetelmät. Raporteissa esitetään tarpeelliset tarkentamis- ja muutossuosituksen.